

OPERA

2018. nyár

Kékszakállú 100

Vértelenül | A kékszakállú herceg vára
Billy Elliot – a Musical
Carmina Burana

Kasper Holten
Tihanyi Ákos
Frankl Péter

ÉLMÉNY PÁHOLYBÓL

BMW 7-es LIMOUSINE

BMW
Art&Culture

BAYERISCHE MOTOREN WERKE

BMW 740e iPerformance – BMW M760Li xDrive átlagfogyasztás: 2,0–2,2 – 12,8 l/100km. CO₂-kibocsátás: 45–50 – 294 g/km.

Beköszöntő

Tisztelt Opera- és Balettrajongók!

New York legfontosabb balett- és operajátszó helyszínéeként a David H. Koch Színház érte az a megtiszteltetés, hogy a Magyar Állami Operaház amerikai debütálásának, két héten át tartó dinamikus előadás-sorozatának otthont adjon 2018 októberében és novemberében.

Több mint 350 énekes, táncos és zenész hét lenyűgöző produkcióval készül, amelyek a társulat kiválóságát a legszélesebb spektrumon kívánják megjeleníteni, s így a New York-i közönség közvetlenül tapasztalhatja meg e kiváló európai előadók művészetének lenyűgöző erejét. A New York OperaTúra a Koch Színház és az Opera vezetősége között két éve zajló tárgyalási folyamat és szoros együttműködés gyümölcse.

A David H. Koch Színház részéről óriási eredmény, hogy bemutathatja ezt a világszerte is elismert művészgárdát az amerikai közönségnek. A New York-iak olyan jelentős műveket tekinthetnek meg legendás magyar operaszerzőktől, mint Erkel Ferenc *Bánk bánját*, a *Sába királynőjét* Goldmark Károlytól, a *Mario és a varázslót* Vajda Jánostól és persze Bartók Béla *Kékszakállúját*. Emellett pazar kiállítású baletteket láthatnak a Magyar Nemzeti Balett tolmácsolásában, köztük a Rudi van Dantzig-féle *Hattyúk tavát*, Michael Messerer *Don Quijotéját*, valamint Hans van Manen három kortárs koreográfiáját.

A David H. Koch Színházban nagyon büszkék vagyunk arra, hogy vendégül láthatjuk ezeket az előadásokat, amelyekben a legfontosabb magyar kulturális intézmény művészei megcsillogtathatják kifogástalan technikájukat, drámai kifejezőképességüket, illetve sokoldalúságukat, és ezzel a színpadunkon fellépő megannyi remek nemzetközi opera- és balett-társulat sorába léphetnek.

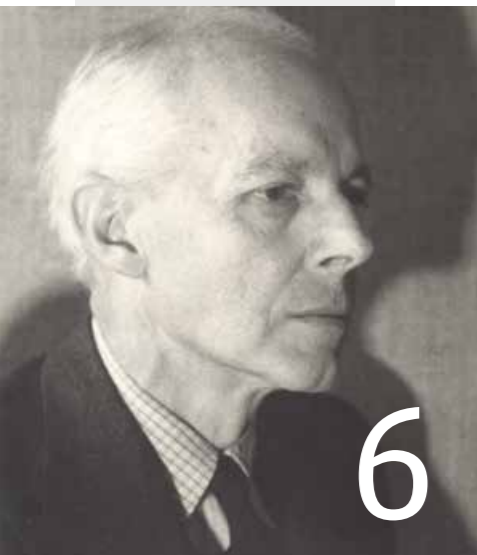
Az izgalom egyre fokozódik New York városában. Reméljük, minél többen részesei lesznek ezeknek a megismételhetetlen produkcióknak.

Üdvözlettel,

David P. Thiele

ügyvezető igazgató, David H. Koch Theater

OPERA
MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ

ERKEL
SZÍNHÁZ

EIFFEL
MŰHELYHÁZ

MAGYAR NEMZETI
BALETT

MAGYAR NEMZETI BALETTINTÉZET
BALETT

OPERA
ZENEKAR

BUDAPESTI OPERA
KÓRUS

OPERA
GYERMEKKAR

6	KÉKSZAKÁLLÚ100 Programok és vers
8	„FELÉR EGY WAGNERI OPERÁVAL” Kasper Holten-interjú
10	„NE JÁTSZD TÚL, DE KEVÉS SE LEGYÉL!” Billy Elliot – a Musical
14	SZENVEDÉLYES TÁNCGÁLA Pas de Quatre '18
18	BALETTÜNNEP FŐHAJTÁSSAL IV. Nagy Iván Nemzetközi Balettgála
20	MINDIG ÚJ UTAKON Beszélgetés Tihanyi Ákossal
22	A KULCS A MESTER ÉS A TANÍTVÁNY KÖLCSÖNÖS BIZALMA A Magyar Nemzeti Baletttintézet sikerei
26	AHOGY MÉG SOHA NEM LÁTTUK Carmina Burana
30	VOLUMEN ÉS TARTALOM Interjú Szamosi Szabolccsal
34	VALÓRA VÁLT SZEREPÁLOM Molnár Levente
38	AMERIKÁBA MENET New York OperaTour
42	MIKOR ELINDUL A VONAT Rekonstrukció
46	NYÁRI OPERAPANORÁMA Turnékörkép és nyári programok
50	HÍRHARONÁK Az Opera műsorai

54	JÓ HANGSÚLYOK Március 15-i díjazottak
58	GÖRDÜLŐ TITKÁRSÁG Kulissza: művészeti titkárság
62	EGY ÉLET A KÉT VILÁG HATÁRÁN In memoriam Borsa Miklós
64	EGYÜTT JOBB V4 Operagálák
66	KALANDOS UTAZÁS Ramón Vargas dalestje
68	HINDEMITH BŰVÖLETÉBEN GermanLateNight
70	ÁLARC NÉLKÜL Az álarcosbál
72	ZONGORASZÓLÓ Operarajongó: Frankl Péter

OPERA

A MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ MAGAZINJA

FELELŐS KIADÓ:

Ókovács Szilveszter főigazgató

KIADVÁNYKONCEPCIÓ:

dr. Turkovics Monika
marketing- és kommunikációs igazgató

SZERKESZTŐ:

Filip Viktória

ARCULAT:

Mátai és Végh Kreatív Műhely

KORREKTOR:

Hajdú Lívia

NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS:

NYOMDA:

Mátai és Végh Kreatív Műhely

Keskeny és Társai 2001 Kft.

CÍMLAPFOTÓ:

Operaház Emlékgyűjteménye

HIRDETÉSFELVÉTEL:

hirdetes@opera.hu

Megjelenik 20 000 példányban.

ISSN 1789-4093

SZERZŐK:

Braun Anna | Filip Viktória | Jászay Tamás | Karczag Márton | Mona Dániel | Oláh András | Papp Tímea | Szentgyörgyi Rita | Ur Máté | Várhegyi András
Verasztó Annamária | Zsiray-Rummer Zoltán

FOTÓ:

Aczél András | Clive Barda | Berecz Valter | Peter Brenkus | Csibi Szilvia | Csillag Pál | Dittrich Éva | Emmer László | Éder Vera | Felvégi Andrea | Gács Tamás
Hrotkó Bálint – MŰPA | Illyés Tibor – MTI | Paul Kolnik – NYCB | Koszticsák Szilárd – MTI | Nagy Attila | Operaház Archivuma | Pannon Filharmonikusok
Rajnai Richárd | Rákossy Péter | N. Razina | Ruttner Kata | Tarnavölgyi Zoltán | dr. Turkovics Monika | Operaház Emlékgyűjteménye | Zólyomi Norbert
Zsoldos Dávid | Damir Yusupov

KÉKSZAKÁLLÚ

100

100 ÉVE MUTATTÁK BE
A KÉKSZAKÁLLÚT.
A CENTENÁRIUM ELŐTT
TISZTELEGVE BARTÓK VILÁGHÍRŰ
OPERÁJÁT ÚJ ÉS LEGENDÁS RÉGI
RENDEZÉSEKBE, KORTÁRS
PÁRDARABOKKAL TŰZTE
MŰSORÁRA AZ OPERA.

Eötvös Péter / Mezei Mari

Vértelenül

Senza sangue
Koncertszerű előadás

Karmester ▶ **Eötvös Péter**

Madarász Iván / Balázs Béla

Prológ (ősbemutató)

Koncertszerű előadás

Karmester ▶ **Medveczky Ádám**

Vajda Gergely / Almási-Tóth András

Barbie Blue

Koncertszerű előadás

Karmester ▶ **Vajda Gergely**

Bartók Béla / Balázs Béla

A kékszakállú herceg vára

Rendező ▶ **Kasper Holten**

Bartók Béla / Balázs Béla

A kékszakállú herceg vára

Rendező ▶ **Nagy Viktor**

Bartók Béla / Balázs Béla

A kékszakállú herceg vára

Rendező ▶ **Szinetár Miklós**

Marton Árpád

KÉKSZAKÁLLÚ-TRIPTICHON

I.

Akár ítélőszék előtt:
úgy állok itt, előtted, védtelen,
mint áldozatra megjelölt.
Kezedbe adtam életem.
Nem kérdezem: Élet? Halál?
Mi rám szabott, rám talál,
s a te kezedből édes.
Közöny vagy haragfergeteg
vérző szívemen átremeg,
s a kárhozat mellékes,
ha színed előtt szenvedem.
Úr vagy hozsannás lelkenem,
tövisemmel ékes.
De tán egy enyhe délután
félszegen, lágyan és sután
a szíved is megnyihül,
s jégcsarnokában sóhajom
virágokat nyit: oltalom
fakad a sebhelyekből,
hol holt avart ráz most a szél.
Nyár lobban újra? Dúl a tél?
Én csak vagyok. Te csak legyél.

II.

Ki vagy te, szívem elrablója?
Miért, hogy dermedt lelkem egyre rója
zord palotád vad termeit,
de bármint kérdem, erre itt
nincs válasz és feloldás?
Te, Százarcú Hasonmás,
szerelmes álmainnak árnyékképe,
szomorú szíved szentélyébe lépve
mily más, mily boldogító lenne
minden!
Elébed hoztam áldozatra szívem,
mely érintetlen, mint mondja az Írás.
Mégis. Meddő reménytelenség, sírás
kíséri minden léptem,
és százszor elvetéltem,
bár egyszer sem szeretted:
élő halottá tettél
lelked jégcsarnokában.
Ne bánd. Mint én is, bátran
lépj elő, ím, a fénybe!
Száz elpazarolt kéjre,
melyek fojtó emléke
abroncs, vaspáncél kérges szíveden,
ölelésünk bilincse lesz a gyógyír!
Vagy, mint a többi, léha csókért
veszítem lelkem el, s bár nem találok,
ismerhetetlen Arcod lesz halálom...

III.

Bánatos, szomorú, szép herceg!
Tekintetedbe belereszket
szegény szívem, oly feneketlen
fájdalom játszik a te szemedben.
Sötét, komor és hajnaltalan
éj lepi el, koromfekete katlan,
kínokból fölhúzott váradban
száz ablak, mégis mind tártatlan,
két szemed gótikus csúcsíve
lakatot láncol e bús szívre.
Szeretlek, szeretlek, ölelnélek,
halálból életre lehelnélek,
kőszíved becézem, színeket
igézek terád, de nem lehet,
gyilkos, letaglózó emlékek
tartják bilincsből az elmédet,
lelkedben halálos tenger, és
mélyre von, elnyel a szenvedés.

„Felér egy wagneri operával”

Intenzív és személyes – így jellemezte saját rendezését. Célja az volt, hogy északról hozott szemléletével egészen új megvilágításba helyezzen egy mesterművet. Interjú Kasper Holtannel, a május 24-én bemutatott *A kékszakállú herceg vára* rendezőjével. Verasztó Annamária

○ Főfotó: Clive Barada

Az Opera 2017/18-as évadát Wagner inspirálta. A híres „Kopenhágai Ring” rendezőjeként mit tekint Wagner örökségének?

Wagner operái azért hihetetlenek, mert máig egyszerre zavarnak össze, kavarnak fel, ragadnak magukkal, és hatnak meg. Felölelik az életet – filozófiát, vallást, politikát, érzelmi drámát – friss felfogásban. Wagner híres volt az opera világának felforgatásáról, így öröksége arra kötelez, hogy az ő műveit is folyamatosan újraértelmezzük.

„A Ring gyűrűi”-évadban Ön mégsem Wagner-, hanem Bartók-művet rendezett az Erkel Színházban. Mi volt az első reakciója a felkérésre?

Nagybetűs IGEN! Bartók zenéje több szinten hat, *A kékszakállú herceg vára* pedig összetett, csodás felfedezőút az emberi lélek és kapcsolatok világába. Valóra vált álom, hogy színpadra állíthattam ezt a remekművet. A benne sűrűsödő dráma felér egy hosszú Wagner-operával.

Azt nyilatkozta, művészi stílusa kiválasztásához látnia kell, mivel nyűgözi le az adott darab. A Kékszakállú mivel ígérte meg?

Először tizenkét évesen láttam. Akkor a gótikus hangulat és a hét ajtó logikája ragadott meg: a visszszámolás egy eseményig, amely látszólag be sem következik. De ez az opera idővel érik bennünk, a tapasztalat segít megérteni a rétegeit. Ma a két szereplő közti kölcsönhatás van rám nagy hatással. Egy kölcsönösen függő viszonyban próbáljuk meghódítani, megérteni vagy megtörni a másikat, míg végül elveszítjük önmagunkat. A mostani előadásunk erre a ciklikusságra fókuszált, remélve, hogy sikerült két valódi egyént bemutatnunk, akikkel együtt lehetett

sírni és nevetni is. Minél konkrétabb emberi érzéseket állítunk színpadra, annál általánosabb érvényű lesz a produkció.

Mi a legnagyobb nehézség, illetve lehetőség egy kétszereplős előadás rendezésében?

Lehetőség, hogy igazán mélyre áshatunk a karakterekben, viszonyokban. Kamaradramát készítettünk, hihető pszichológiai részletekkel: ehhez le kellett csupaszítanunk az előadást. Kihívást jelentett, hogy minden szónak súlya volt. Valami őszintét kellett létrehozunk, és nem bújhattunk nagy, látványos tömegjelenetek mögé.

A látványvilágot hogyan alakították ki Steffen Aarfing díszlettervezővel?

Az ajtókat nem szó szerint értelmeztük, hanem a főhős személyiségének és Judittal való kapcsolatának aspektusaiént. Kékszakállúra festőművészként tekintettünk, akinek a felesége azzal küzd, hogy férje énjének egy részét – a művészetét – sosem értheti meg vagy veheti birtokba. Áttörést jelentett, amikor egy korábbi látogatás alkalmával az Operaház gyönyörű, régi festőműhelyében járhattunk: ez konkrét inspirációval szolgált a díszlethez.

Az Ön felfogásában a Kékszakállú a férfilelek univerzális metaforája, vagy 2018-ban másképp szükséges közelíteni a témájához, mint száz éve?

Mindkettő. Van a darabban univerzalitás, de számomra nem férfiról és nőről szól, hanem két emberről. A nemek felcserélésével is működne ugyanaz a dinamika. A kérdés, hogy formálhatunk-e igényt egy másik személyre, megérthetjük-e valaha teljesen, vagy a rejtélyességből is fakad a szerelem és a vonzalom.

Helyezett Önre nyomást, hogy Magyarországon rendezett ikonikus magyar operát, éppen a mű bemutatásának centenáriumán?

Igen. Ez különleges megtiszteltetés volt, viszont természetesen magasra tette a lécet. De mindig is szerettem a kihívásokat! Végtelenül izgatott voltam már a próbák előtt, hogy olyan nagyszerű művészekkel dolgozhatok, mint az Opera művészei és Eötvös Péter. Biztos voltam abban, hogy remekül – ha szabad így fogalmaznom – szórakozunk majd, míg feltárjuk ennek a mesterműnek a mélységeit.

A májusi bemutató után milyen tervek megvalósítása vár Önre?

2018. szeptember 1-től én leszek az új vezérigazgatója a Dán Királyi Színháznak, a nemzeti opera, balett, színház és szimfonikusok otthonának a hazámban. Ez hatalmas feladat, de egyben hazatérés is a társulathoz, ahol operaigazgató voltam 2000 és 2011 közt. Alkotómunkám egy részéről így le kell mondanom, de az, hogy ennek a remek intézménynek a kormányrúd-jánál állhatok, és egyengethetem az előadó-művészetek útját a társadalomban, rendkívül fontos nekem.

Volt már a Covent Garden-i Királyi Operaház operaigazgatója is – egy ilyen szakmai csúcs után mit tart még kihívásnak a pályáján?

A színházunk jövőjét biztosítani óriási kihívás egy olyan korban, amikor minden változik. De én optimista vagyok! A jövőben az embereknek nagyobb szüksége lesz az élő színház és zene élményére, mint ezelőtt bármikor. ○

Az interjú teljes terjedelmében a Mimi.blog.hu-n olvasható.

„Ne játszd túl, de kevés se legyél!”

○ VIZLENDVAI ÁRON | Fotó: Nagy Attila

Két életük van: az egyik az általános iskolában kezdődik minden reggel, mint minden átlagos gyereké, a másik délután egykor a Madách Musical Táncművészeti Iskolában, ahol felveszik a balettcipőt és elkezdik próbálni a Billy Elliot – a Musical című darabot. Az ország legtehetségesebb gyerek musicalszínészeit kérdeztük arról, milyen érzésekkel állnak színpadra. Braun Anna

Tizenegyen vannak, egy csapatba tartoznak, de riválisai is egymásnak, bár ez utóbbi egyáltalán nem látszik rajtuk. A legfiatalabb fiú, Császár Patrik mindössze tízéves, a legidősebb, Császár Benedek tizenöt. Azért gyakorolnak minden hétköznap délután és gyakran hétvégén is, hogy megfeleljenek annak a magas követelményrendszernek, amit Szirtes Tamás rendező és csapata támaszt velük szemben. Gyerekek, de többet dolgoznak, mint a legtöbb felnőtt. Van köztük magántanuló, van, aki iskolai kötelezettségei mellett vállalta a szereppel járó feladatokat.

Vizlendvai Áron már három éve alakítja Billy szerepét (idén is ő lesz az egyik - a szerk.), tehetsége már a legelső válogatáson megmutatkozott. 11 éves kora óta táncol, először a Magyar Táncművészeti Egyetemre nyert felvételt. „Akkor, három évvel ezelőtt még fel se merült bennem, hogy balett-táncos szeretnék lenni, de hónapról hónapra egyre jobban megtetszett a munka, amit végeztünk. Egyre komolyabban kezdtem elgondolkodni rajta. A Billy-castingra is az egyetemen – akkor még főiskolán – hívták fel a figyelmem. Bár részt vettem rajta, úgy éreztem, nagyon rosszul

sikerült, hiszen egyáltalán nem tudtam még énekelni. Tavaly ősszel hirtelen több darabban kezdtem el játszani, *A nyomorultakban*, a *József és a színes szélesvásznú álomkabátban*, és ezek mellett a Billy Elliotban, így választás elé állítottak, én pedig eljöttem.

Ez volt az első igazán nagy szerep az életemben, és kezdetben úgy éreztem, hogy nem leszek képes megoldani a feladatot. Nem sokat tudtam a színészmesterségről, nem értettem, hogyan kellene eljátszanom egy karaktert a színpadon. Később otthon odaálltam a tükör elé, és elkezdtem mondani a szöveget mindenféle hangszíneken, mélyen és magasan, majd egészen beleéltem magam. Nagyon sokat gyakoroltam, és egyszer csak megéreztem a jó irányt.”

A csapatból csak egyvalaki nem vágyik arra, hogy a címszerepet játssza, a

többieknek mind Billyvé válni a legnagyobb álmuk. Császár Patrik azonban nem akar jófiú lenni, az idei szériában is Michaelt alakítja. Imád szteppelni, vicces és laza, a gyerekek életét szervező Sükösd Orsolya azt meséli róla, hogy „nagy kedvence az alkotócsapatnak, rendkívül tehetséges színész és szórakoztató ember”. Patrik családjában sincsenek színészek, de édesanyja légtornász volt, és ismerte a Madách alapítóját, Sárközi Gyulát. Így amikor a fiúban megfogalmazódott, hogy táncolni szeretne, rögtön ide felvételizett. Be is került a kiemelt osztályba, ahol a leendő profikat képzik. „Nagyon izgultam a Billy Elliot premierjén: mi lesz, ha valamit elrontok, és a tanáraink észreveszik! Nagyon meglepett az is, ahogya a közönség reagált: amikor az iskolában próbáljuk a jeleneteimet, soha nem nevet senki. Ezért megdöbbenem, amikor a színpadon ugyanazt mondtam, és hangosan kacagtak a nézők.”

Halász Dávid szintén a legelejétől benne van a produkcióban, az első két évadban Michaelként szerepelt,

most Billy Elliotnak tanult, és a május 10-i meghallgatás után meg is kapta a szerepet. Ez számára hatalmas tét, bár közben rengeteg más darabban is játszik: A nyomorultakban Gavroche szerepét, a *Mary Poppins*ban Michaelt. A casting óta teljesen megváltozott az élete: „Nagyon sokat vagyok színházban és magántanuló lettem. Ha akad egy kis szabadidőm, azt tanulással töltöm.”

Bacsur Dániel tavaly a Magas fiút (a darab egyik gyerekmellékszerepe – a szerk.) játszotta, most is így lesz, és közben az új Szirtes-darabba, a *Rocksuliba* is beválasztották. Ő egész kiskorától néptáncolt, fordulatot az életében hozott, amikor az Erkel Színházban először látta a Billy Elliotot: „Nagyon megtetszett a mű, és el tudtam képzelni magam benne. Pörgős és fárasztó a hozzá tartozó képzés, de nagyon szeretem. És nagyon jó egy ilyen nagy hírű énekesnőnél tanulni, mint Toldy Mária”. Dániel csak gyerekkorát szenteli a színházi életnek: „Felnőttként már másra vágyom. Nagyon érdekel az elektrotechnika, most is építek robotokat, azzal szeretnék majd foglalkozni.”

○ LUKÁCS OLIVÉR | Fotó: Pálfi Zsófia

Nem ő az egyetlen, aki a Sir Elton John–Lee Hall szerzőpáros alkotásának hatására kezdett el balettozni, Havasi Tamás is az Erkel Színházban döntötte el, hogy felvételizik a Magyar Nemzeti Balettintézetbe. Most másodikos, idén a darabban Magas fiú lesz, de azért tanul, hogy nemsokára már Billyként állhasson színpadra.

Lukács Olivér két éve tagja a csapatnak, közben a táncművészeti növendéke is. Michael szerepét kapta meg elsőre, aminek kevésbé örült, de az énektudásán még sokat kellett csiszolnia, idén már Billyként láthatja a közönség. „Nekem Billy a szívem csücske, egyrészt azért, mert ez egy nagyobb feladat, másrészt megtaláltam benne magam: velem, váratlanul megtetszik neki a balett, és nem akar már mást

○ CSÁSZÁR PATRIK, BAKONYI SIMON | Fotó: Csibé Szilvia

○ CSÁSZÁR BENEDEK | Fotó: Rókosy Péter

csinálni. Ebben a szerepben önmagam lehetek." Olivér akkor döntötte el végérvényesen, hogy a klasszikus tánc lesz az élete, amikor fellépett az Opera *Diótörőjében*: „Láttam a nagy balett-táncosokat és tudtam, hogy én is ilyen szeretnék lenni”.

Bakonyi Simon rögtön a címszerepet kapta a második castingon, tavaly már játszott is, és idén sem lesz ez másként. Őt a családja háromévesen írta be a Madáchba: „Nagyon szerettem volna táncolni, de eleinte anyukám nem foglalkozott ezzel, végül annyit mondogattam neki, hogy beadta a derekát és elhozott ide. Megkedveltem és a mai napig idejárom.”

A saját első színpadi élményükre mindannyian büszkén csillogó szemmel gondolnak vissza, bár van, aki már csak a meghajlásra tud visszaemlékezni. „A *Jézus Krisztus Szupersztárban* alakítottam az első szerepem, de ott inkább táncolni kellett, kevésbé volt szükség színészi képességekre. Az első alkalmat, amikor Billyt játszottam, szinte nem is tudom felidézni. Egy része kimaradt az

emlékezetemből: nem az előadásra, az érzelmeimre nem emlékszem. Amikor bementem és elkezdődött a darab, nagyon rosszul voltam: rettenetesen izgultam és rádöbentem, hogy már nincs kiút, nem mehetek haza, nem jelenthetek beteget. Aztán 5-10 perc után már nem figyeltem semmire, ami zavart volna” – meséli Császár Benedek, aki ugyan csak két éve táncol, de rögtön beválasztották a főszerepre. A nyáron Magas fiúként láthatjuk viszont.

Vass Torda egyszerre készült két figura megformálására idén, tavaly Pici fiúként (a darab másik gyerekmellékszerepe – *a szerk.*) volt a színpadon: „Ugyanannyira szerettem volna a két szerepet, mert Michael humoros alak, de Billy többet szerepel a színpadon, többet is kell színészkedni. Ne játszd túl magad, de kevés se legyél – ez a színész mesterségben a legnehezebb számomra.” (Vass Torda végül Michaelt játszhatja. – *a szerk.*)

Ketten, Puczkó-Smith Levente és Sütő Zalán idén kaphattak először szerepet. Levente már az első casting óta szeretne a darabba bekerülni, most végre Billy Elliot lehet: „Először túl fiatal voltam, azt mondták, hogy jöjjenek vissza a következő körben. Akkor viszont a

○ BAKONYI SIMON, MYSZNIKOV BORIS | Fotó: Csibi Szilvia

hangom nem volt elég képzett, ezért elkezdtem énektanárhoz járni. Három éve nem tudtam, mire vállalkoztam, másodjára már értettem, de sejtettem, hogy a hang probléma lesz majd, ezért nem is viselt meg, hogy nem sikerült akkor.” Zalán a társastánc világából érkezett a színházba: „Háromszoros országos bajnok voltam, utána tértem át a balettra. Színpadon először az *Őssztáncban* játszottam, ezt követte a *Tévedések vígjátéka* és a *Légy jó mindhalálig*.” Most Michael szerepét kapta meg: „Galambos Erzsike egy interjújában azt mondta, hogy ő annyira tehetséges, hogy a kis szerepből is nagyot tud csinálni. Erre gondoltam felkészülés közben.” ○

○ HALÁSZ DÁVID, LUKÁCS OLIVÉR | Fotó: Pályi Zsófia

ERKEL

SZÍNHÁZ
THEATRE

BILLY ELLIOT

THE MUSICAL

Zeneszerző
Sir Elton John

Szöveg- és dalszövegíró
Lee Hall

Eredeti rendezés
Stephen Daldry

Rendező
Szirtes Tamás

Előadások: 2018. június 19–24., 26–30., július 3–8., 10–14., Erkel Színház

A Billy Elliot – a Musical előadása a Music Theatre International (MTI, 421 West 54th Street, New York, New York 10019 – tel.: (1) 212 541 4684, www.mtishows.com) különleges engedélye alapján, az általa rendelkezésre bocsátott engedélyezett anyagok felhasználásával jött létre.

Mediapartner:
**NATIONAL
GEOGRAPHIC
MAGYARORSZÁG**

OPERA
MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA

www.opera.hu | www.facebook.com/Operahaz
Az Operaház felújítás miatt 2019-ig zárva tart.
Előadásainkat az Erkel Színházban tekinthetik meg.

**IRÁNYA
JEGGYEL
AZ ERKEL**
BUDAPEST, II. HÁROS PÁL PÁPA TÉR 30.

Szenvedélyes táncgála

© SZEGEDI KORTÁRS BALET - MENYEGZŐ | Fotó: Tamavölgyi Zoltán

A legnagyobb magyar balett-társulat, a Magyar Nemzeti Balett 2013 óta látja vendégül a műfaj hazai képviselőit, hogy az érdeklődők egy estén ismerjék meg az itthoni műhelyekben folyó munkát. Idén erre június 14-én kerül sor a vendéglátók, a Pécsi Balett és a Szegedi Kortárs Balett, és nemzetközivé tágítva a spektrumot, a Szlovák Nemzeti Színház balett-társulatának közreműködésével. Papp Tímea

A hetvenes években Hans van Manen – akit akkor még nem neveztek az európai neoklasszikus balett egyik „alapító atyjának”, mára azonban kijár neki a jelző – Berlinben járt, és lemezeket vásárolt, köztük Astor Piazzolla felvételeit. Ezek inspirálták őt az *5 tangó* című koreográfiára, amelyet két évtizede már láthatott a magyar közönség, de az idei évadban, a *LOL* című est keretében a Magyar Nemzeti Balett fiatal csillagaitól ismerhetett meg a táncrajongók új generációja. Különös műfaji ötvözetet látunk a színpadon, amelyben a klasszikus balett

eleganciája és mértéktartása ötvöződik a tangó elfojtott szenvedélyével.

A Pécsi Balett, Magyarország első modern balettegyüttese 1960-ban alakult meg a Pécsi Nemzeti Színház tánctagozataként. A társulat életében 2017 azonban az újjászületés évének számít, hiszen ekkor váltak függetlenné, szakmailag és gazdaságilag is önállóvá. Az új működési struktúrában az első premiért, *A makrancos hölgyet* Földi Béla készítette. Ő jegyzi a legutóbbi bemutató, a magyarul „lányomok” jelentésű, a Nemzeti Táncszínházzal együttműködésben létrejött *Footsteps* koreográfiáját is. „Amikor az ember a hatodik iksz környékére ér, elgondolkodik arról, milyen tetteket hajtunk végre, mi marad belőlünk, milyen nyomot hagyunk a világban életünk során. Vannak, akiknek évszázadokra, évezredekre itt marad a lábnyoma a Földön. A darab a hétköznapjainkról szól, arról, ahogyan dolgozunk, tesszük a kötelességeinket, ahogyan meg akarunk felelni

a társadalom, a közösség elvárásainak, de vajon az utókor ebből mit érzel majd?” – magyarázza a koreográfus, és azt is hozzáteszi, nem nosztalgikus darabról van szó.

Nem történetet, hanem érzeteket láthat a közönség a kortárs tánc nyelvére lefordítva. „Az ember néha szívesen csukná be a szemét, hogy úgy érezkelje a körülötte levő világot, és kommunikáljon lelki síkon a Teremtőjével arról, mit jelent az élet” – mondja Földi Béla, aki ennek megfelelően a számára kedves csellóra írt zenékre készült darabot sem konklúzióval zárja le. „A Pécsi Horvát Színházban volt az előadás bemutatója, ahol egy féloldalas színpad épült, az egyik oldala egy fallal volt lezárva, a másik oldalról pedig érkezett a fény. Éppen úgy, ahogyan az életünk során, és ahova jó esetben távozhatsz; csak ezen talán nem mindig vagyunk hajlandók elgondolkodni. Nagyon várom az Erkel színházi előadást, de a méretek miatt némi adaptációra szükség lesz.”

© SZEGEDI KORTÁRS BALET - MENYEGZŐ
Fotó: Tamavölgyi Zoltán

© ENRICO MORELLI

A Szegedi Kortárs Balett Enrico Morelli Stravinsky *Menyegzőjére* készített alkotását mutatja be. „2014-ben az egyik koreográfiámat kiválasztották a düsseldorfi Tanzmesse nevű táncvásárra. Ennek alkalmával nyílt lehetőségem és volt szerencsém megismerni Pataki András, aki miután látta a darabot, meghívott, hogy dolgozzak együtt a Szegedi Kortárs Balettel” – emlékszik vissza a kezdetekre az olasz művész, aki egy korábbi interjúban elmondta, hogy 13 évesen látta a tévében Kylián *Menyegző*-koreográfiáját, és ez mélyen meghatározta további pályáját. „Felvettem a darabot VHS-re, és teljes napokon keresztül néztem újra vissza és vissza az elejétől. Extázisban voltam a muzikalitástól, amellyel az előadók »rajzoltak« a térben. Mindig is el voltam ragadtatva a táncosok szerepétől, amit egy mozgásművészeti alkotásban betöltenek, anélkül, hogy bármilyen segédeszközre szükségük lenne, mint egy festőnek ecsetre vagy egy zenésznek hangszere.”

Balett

A koreográfia, ahogy maga az eredeti partitúra is, négy képre van osztva: a menyasszony háza, a vőlegény háza, a jegyesek találkozása és a lakodalom. „Megpróbáltam, amennyire csak lehetett, eltávolodni az eredeti gondolattól, hogy ne adjak neki egy pontos időbeli jelentéstartalmat, és inkább azt választottam, hogy esztétikailag modernebb környezetbe helyeztem a történetet. Ebben a munkában arra törekedtem, hogy olyan embereket keltsek életre, akik akármennyire is reális alakok, lassan-lassan egyfajta szimbolikus beavatást vállalnak magukra: egy olyan emberségességét, amely külső vigassággal próbálja meg eltakarni egy olyan esemény szomorúságát, amelynek egyébként boldognak kellene lennie. A munka kreatív szakaszában számtalan kétséggel küzdöttem a színpadra állítást illetően. Ezek az aggályok

○ SZLOVÁK NEMZETI SZÍNHÁZ BALET-TÁRSULAT - ILINCA DUCIN, ADRIAN SZELE - BEATLES GO BAROQUE | Fotó: Peter Brinkus

○ PÉCSI BALET - DIAMONDS | Fotó: Rajnai Richárd

szertefoszlottak abban a pillanatban, amikor elkezdtük a színpadi próbákat, köszönhetően Stadler Ferenc világosító és Bianca Imelda Jeremias jelmeztervező kivételes munkájának. Önjáró papírfalakat használtam, amellyel a táncosok az egész balett alatt kölcsönhatásban vannak, és amelyek képesek a térben mindig más és más tereket kirajzolni. Nemcsak egyszerű díszletelemek, hanem a koreográfia szerves részét képezik: sokféle jelentéssel bírhatnak a leküzdendő akadályoktól a fiatal házaspár jövőbeli otthonáig – avat be a koreográfus az alkotás folyamatába.

A Szlovák Nemzeti Színház balett-társulata egy izgalmas és népszerű est, a *Beatles Go Baroque* egy részletével, *A hét nyolc napja* című művel érkezik. A nagy múltú, feltörekvő pozsonyi együttes mottója: „Élj szenvedéllyel!” Ez a felhívás pedig tökéletesen illeszkedik a Pas de Quatre-gálán látható darabokhoz. ○

SZEGEDI SZABADTÉR1 JÁTÉKOK

Verdi

RIGOLETTO

opera

06. | 29., 30.

Bock – Harnick – Stein

HEGEDŰS A HÁZTETŐN

musical

07. | 05., 06., 07.

Menken – Schwartz – Parnell

A NOTRE DAME-I TORONYÓR

musical

07. | 13., 14., 15.

SZEGEDI SZABADTÉR1

JEGYÉRTÉKESÍTÉS:

Az Interticket országos jegyirodai hálózatán, valamint a www.szegediszabadteri.hu oldalon.

REÖK, 6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. Tel.: +36-62/541-205

E-mail jegyrendelés: jegyrendeles@szegediszabadteri.hu

A műsorváltozás jogát fenntartjuk.

www.szegediszabadteri.hu

Shakespeare

RÓMEÓ ÉS JÚLIA

próza

07. | 27., 28., 29.

Menken – Slater

APÁCA SHOW

musical

08. | 10., 11., 12.,
17., 18., 19., 20.

Balettünnepe főhajtással

Negyedik alkalommal kerül sor a Nagy Iván Nemzetközi Balettgálára, amellyel a 2014-ben elhunyt nemzetközi híru balettművész emléke előtt tiszteleg az Opera. Az est sztárfellépői többek között Evgenia Obraztsova és Kimin Kim lesznek, akik a *Don Quijote pas de deux*-jét adják elő Alekszandr Gorszkij koreográfiájában.

Papp Tímea

A moszkvai Bolsoj Balettből érkező balettművész 2002-ben végzett a Vaganova Balettakadémián, és a szentpétervári Mariinszkij Színház balettegysége tagja lett. 2005-ben aranyérmet nyert a moszkvai nemzetközi balettversenyen, ez az eredmény indította el nemzetközi karrierjét, és olyan meghívásokat kapott ennek hatására, mint Carla Fracci és Roberto Bolle gáláin való közreműködés, illetve több fellépés a Római Operaházban. Pályája során bemutatkozott a klasszikus balett-repertoár nagy női szerepeiben, táncolta Júliát, Aurórá, Odette-et és Odiliát, Giselle-t, Kitrit, Tatjánát, Nikitát, *A bahcsiszeráji szökőkút* Mariáját, *A kaméliás hölgy* Margitját, *A Szilfid* címszerepét. 2012 óta a moszkvai együttes primabalerinája, de láthatta őt a Királyi Balett közönsége Londonban, és a Párizsi Opera, az American Ballet Theatre és a tokiói NBC előadásaiiban is fellépett vendégként.

Evgenia Obraztsova partnere egy szülői születésű balettművész, Kimin

Kim lesz, aki a Koreai Nemzeti Művészeti Egyetemen szerzett diplomát, majd a Mariinszkij Színház együttesénél tökéletesítette tovább tudását. A szentpétervári balett-társulatban *A kalóz* című balettben, Ali szerepében debütált. 2012-ben lett a Mariinszkij szólistája, 2015 óta magántáncos. Számos nemzetközi versenyen ért el kiváló eredményt: első helyezett volt Rómában, Szöulban, Várnában, megkapta a permi Arabesque Nemzetközi Balettverseny és a New York-i Nemzetközi Ifjúsági Balettverseny nagydíjait. A balettvilág egyik legnagyobb presztízsű elismerése, a Benois de la Danse díjazottja. Oroszországban nem csupán a balettrajongók szűk köre ismeri Kimin Kim nevet: Renata Szakirovával együtt megnyerték a Kultura tévécsatorna Grand Ballet versenyét, amelyben jeles orosz balettegységek párosai mutatkoztak be a szakértő zsűri és a nagyközönség előtt klasszikus, modern és kortárs koreográfiákkal. Fellépett többek között az *Orosz balett ikonjai* gálán Londonban, 2015 júniusában mutatkozott be az

© KIM KIMIN | Fotó: N. Razina

© IGOR TSVIRKO | Fotó: Damir Yusupov

American Ballet Theatre-ben, és még ugyanez év decemberében a Párizsi Operában. Debütálásainak külön érdekessége, hogy mindkét városban *A bajadér* Solorjaként láthatták, ám a tengerentúlon Natalia Makarova, a tengeren innen Rudolf Nurejev koreográfiájában táncolta a szerepet.

Június 15-én a Magyar Nemzeti Balett szólistáit is láthatja a közönség, mellettük a New York City Ballet, a Bolsoj és a Mariinszkij Színház balettegysége művészei, valamint a Magyar Nemzeti Balettintézet növendékei is az Erkel Színház színpadára lépnek.

A Magyar Nemzeti Balettet öt táncművész képviseli. Sarkissova Karina és Rónai András *A Szilfid pas de deux*-jét táncolja, Minjung Kim és Leblanc Gergely pedig *A velencei karnevál* egy részletét. Melnik Tatiana partnere

© SARA MEARNS | Fotó: NYCB Paul Kolnik

© CHASE FINLAY | Fotó: Paul Kolnik

Igor Tsvirko, a Bolsoj Színház egyik vezető szólistája (aki júliustól a Magyar Nemzeti Baletthez szerződik), valamint Semyon Chudin lesz, aki szintén komoly versenyeredményekkel és jelentős nemzetközi tapasztalattal bír. Az orosz művész novoszibirszki tanulmányait követően a szülői Universal Ballet Company, illetve a Zürichi Balett tagja volt, majd a moszkvai Sztanyiszlavszkij–Nyemirovics–Dancsenko Akadémiai Színház társulatában táncolt, 2011 óta pedig a Bolsoj tagja. Sara Mearns és Chase Finlay a New York City Ballet összeszokott párosa, a gálán egy Csajkovszkij zenéjére készített Balanchine-koreográfiát táncolnak. A legifjabb generáció képviselői pedig a *Virágkeringőt*, Ruip Katica pedig *A rosszul őrzött lányból Lise variációját* adja elő.

A Magyar Nemzeti Balett kiemelt feladatának tartja, hogy a Nagy Iván által képviselt minőség, tisztesség és hitelesség hármasságát fiatal tehetségeiben is értékelje, ezért a gálaest keretei közt immár harmadszor adják át a Solymosi Tamás balettigazgató által alapított Solymosi Művészeti Díjat. ○

© SEMYON CHUDIN

A végzet asszonyáért rajonganak a férfiak, ő mégis romba dönti azok életét, akikkel kapcsolatba kerül. Miért és hogyan teszi ezt? Vessünk egy lélektani pillantást három híres – vagy inkább hírhedt – operai hősnőre, Bessre, Lulura és Carmenre, mert szélsőséges, felnagyított mivoltukban is elmondanak néhány fontos dolgot a hétköznapi férfi-nő kapcsolatokról.

Lulu: a kaméleon

Miért tartják Alban Berg hősnőjét, Lulut az egyik legféltettebb végzet asszonyának az operairodalomban? Úgy gondolom, a megoldás egyszerű. Lulu tökéletes pszichopata. Felismeri, hogy a férfiak mit várnak tőle, milyennek szeretnék látni, és ő tökélyre viszi a színlelést, hazugságot: eljátssza nekik a kívánt szerepet. Első férje, egy idős és gazdag ember, amikor rájön, hogy megcsalja, szívrohamot kap és meghal. Második férjével elhitheti: annak ellenére, hogy özvegy, még szűz. Amikor a férj megtudja, hogy Lulut valójában már gyerekkora óta egy férfi tartja ki, öngyilkos lesz. Férjeinek halála nem rázza meg különösebben, harmadik férjét már ő maga lövi agyon.

Lulu hihetetlenül vonzó, férfiak és nők egyaránt szerelmesek belé, de őt csak az érdekli, kit mire tud felhasználni. Van, aki arra jó, hogy pénzt hagyjon rá, van, aki meg tudja szöktetni a börtönből. Valójában Lulu az igazi végzet asszonya. Hatalmas érzelmeket ébreszt maga iránt, de ő maga nem képes érzelmekkel válaszolni. Manipulálja, kihasználja az embereket, gátlástalanul megtéveszti vagy akár a pusztulásba hajszolja őket, és egyáltalán nem érdekli, ha fájdalmat okoz...

Sajnos sokan megtapasztalják párkapcsolataikban, milyen az, amikor valamiről, amit – akár hosszú évekig – elhittek a párjuknak, kiderül, hogy mindvégig közönséges hazugság volt.

Részletek Mannhardt András pszichológus cikkéből (2018/02. sz.)

mindennapi
pszichológia

Mindig új utakon

Tihanyi Ákos sok éven át világhírű külföldi musicalekben lépett fel, később hazatért és koreográfusként is dolgozni kezdett. A Seregi-díjat most ő vehette át: a jutalomfelkérés részeként szívesen alkotná meg egy opera tánccrészait, vagy egy balettelőadást. Zsiray-Rummer Zoltán

© Fotó: Nagy Attila

Az idén önnek ítélték az Opera által alapított Seregi László-díjat. Nem a balett, hanem főként a musical és az operett világában dolgozik: mit jelent ez az elismerés?

Bevallom, nagyon meglepődtem, hogy rám gondoltak. Nem sejtettem, hogy valaha is kapok valamilyen jutalmat, mert olyan műfajokban tevékenykedem, amelyekben itthon kevesebb kitüntetéset osztanak. Sokat éltem külföldön, és tudom, hogy a rangos Tony-díjnál létezik külön kategória a zenés-táncos előadások számára. Nagyon örülök tehát ennek a díjnak, ami szerintem a musical műfajának is szól, nem csak nekem. A zenés színház a leggyorsabban fejlődő művészeti ág a világon, én pedig mindig is arra törekedtem, hogy új utakon járjak, megtapasztaljam és átvegyem az újdonságokat, keverhessem a különböző táncstílusokat.

A legtöbb korábbi díjazotthoz képest más utat járt be, és a pályafutása is sokszínű. Milyen tapasztalatokból építkezett?

Táncos-énekesként kezdtem a karrierem, de nem a Balettintézetbe jártam, hanem a Pécsi Művészeti Szakközépiskolába. Utána egy évre Budapestre kerültem, de nem tudtam integrálódni. Sárközi Gyula balettművész, koreográfus biztatott, hogy menjek világot látni, gondoljam át a dolgaimat. Ez 1995-ben történt, és így is tettem. A *Chicago* és a *Kabaré* című világhírű musicalek alkotója, Bob Fosse munkássága nagy hatással volt rám, és hatalmas ajándék, hogy lehetőségem volt többek között a *Chicago* eredeti londoni előadásában, illetve a *Fosse – The Show* eredeti Broadway-produkcióban egyetlen magyarként fellépnem. Már tíz éve éltem külföldön, amikor 2005 elején Sárközi jelezte nekem, hogy a Madách Színház koreográfus-meghallgatást

© Fotó: Nagy Attila

tart. Andrew Lloyd-Webber egyik musicaljét, a *Volt egyszer egy csapat* című produkciót készültek bemutatni, a próbamunka után Szirtes Tamás igazgató-rendezőtől én kaptam a megbízást. Nagyon boldog voltam, ez lett az első koreográfusi felkérésem, és jól esett, hogy miután Webber is látta, megdicsért minket. A tévés munkáimból pedig sok olyan dolgot tanulok, amit színházban is tudok alkalmazni, például a gyorsaságot, az azonnali reakciót.

Ön készítette az Erkel Színházban nagy sikerrel bemutatott, és idén júniusban és júliusban is látható *Billy Elliot – a Musical* koreográfiáját is, ez milyen feladatnak bizonyult?

Csodás vállalkozás, és jelentős sikernek tekinthető, hogy ilyen sokszor műsorra kerül. Ugyanakkor kihívást jelent gyerekekkel dolgozni, hiszen mint ismert, hosszú castingfolyamat eredményeként találtuk meg a fiatal szereplőket, akik ezt követően alapos képzést kaptak. De látva az előadást, megérte a sok fáradság. Az újabb szériák miatt pedig folyamatosan újabb ifjoncokat

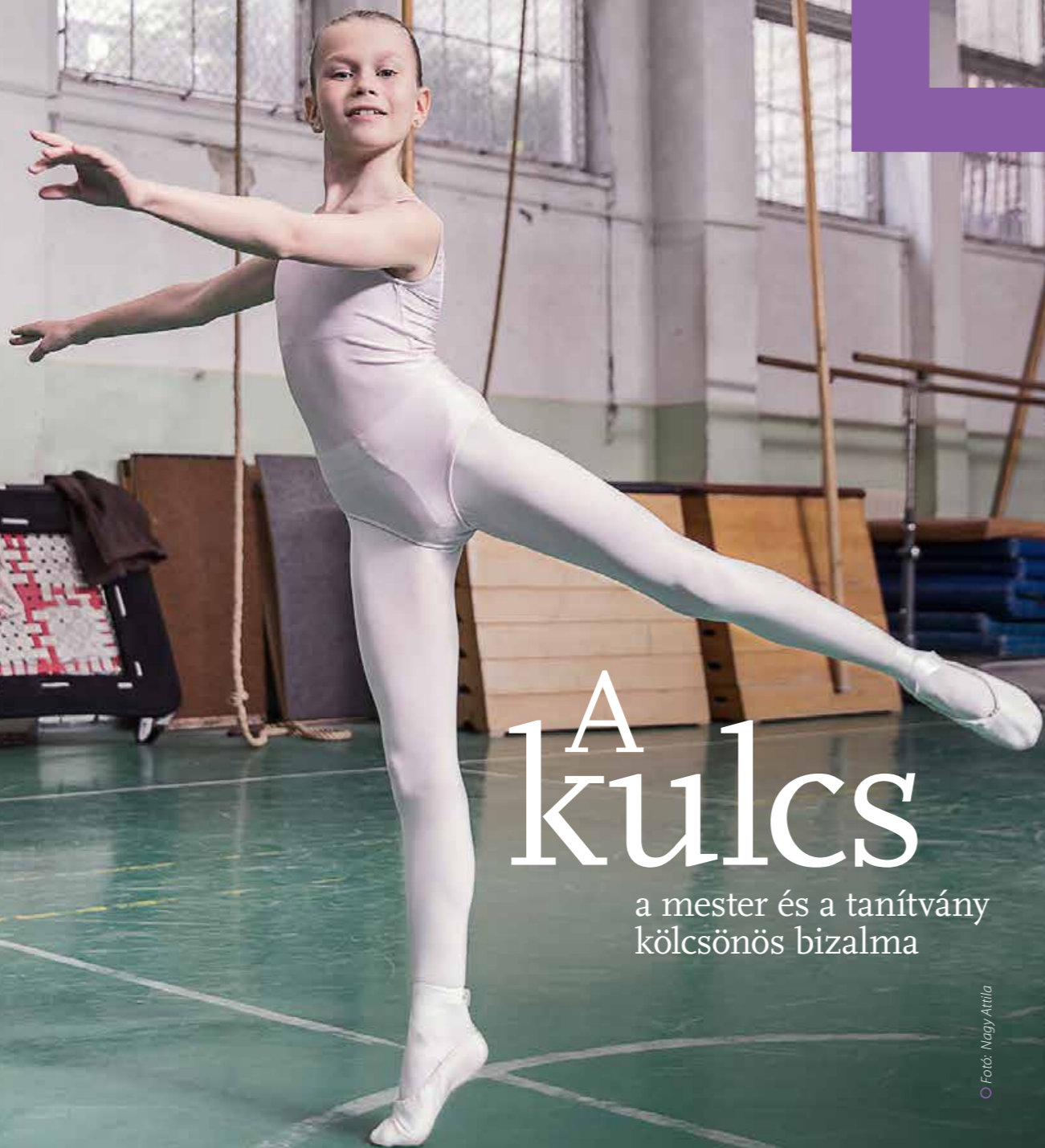
kell kiválasztani, hiszen a kiskamaszok gyorsan kinövik a szerepüket.

A Seregi-díjhoz jár majd egy felkérés is az Operától. Milyen előadást alkotna szívesen, ha kívánhatna?

Nagyon kíváncsi vagyok, hogy mivel bíznak meg. Azt hiszem, egy operához szívesen készítenék koreográfiát, ez régóta a vágyaim között szerepel. Persze van még ötletem: a Magyar Nemzeti Balettel például egy Bob Fosse-táncestet nagy örömmel létrehoznék, továbbá ismernék egy Broadway-musicalt, *Movin' Out* a címe, Billy Joel zenéire készült, és a MET balettegyüttese is repertoárjára tűzte. Ezt is szívesen elhoznám ide.

Seregi Lászlóval találkozott egyébként? Milyen emlékei vannak?

Legendás alkotó, több operett- és musical-előadását gyerekként láttam. Úgyhogy félttem, hiszen a már említett Webber-darabban az ő munkái után kellett valamit letennem az asztalra. Később minden olyan előadás premierjén ott volt, amit én koreografáltam, és mindig volt pár jó szava hozzám, ami máig sok erőt ad nekem. ○

A kulcs

a mester és a tanítvány
kölcsonös bizalma

Fotó: Nagy Attila

Minden vágyuk, hogy az Opera balettművészei legyenek, és mindent meg is tesznek ezért. A Magyar Nemzeti Balettintézet növendékei először mérettették meg magukat a nemzetközi porondon: a bécsi VIBE-ről minden budapesti versenyző éremmel a nyakában érkezett haza március végén.

Braun Anna

Kilencen indultak el az osztrák fővárosba, izgatottan, de mestereik iránt érzett teljes bizalommal, nagyon szigorú és sűrű felkészülési időszakot követően március végén, hogy részt vegyenek életük első nemzetközi balettversenyén. A Balettintézet növendékei három első és két második helyezéssel büszkélkedhetnek: balett kategóriában Ruip Katica és Kökény Hámori Szilárd aranyat, Strbka Zsófia szintén aranyat, Gorondi Eszter ezüstöt nyert, contemporary junior kategóriában Kökény Hámori Szilárd aranyat, modernben pedig Csató Málna, Hampl Rebeka, Mondok Eszter, Prinyi Dorka és Sutherland Mia ezüstérmet kapott.

A növendékek másfél éve tanulnak az intézetben, a napi másfél órányi balettet modern tánc vagy képességfejlesztés követi, a hét öt munkanapjának mindegyikét gyakorlással töltik úgy, hogy közben az iskolában is teljesíteniük kell. Januárban pedig elkezdődtek a spicc-cipős órák is, a leendő balerinák kedvencei. Egyikük sem előképzettség nélkül érkezett ide, ezért a csoportok összeállítása, a felzárkóztatás és a rossz beidegződések legyőzése egyaránt komoly feladatot jelentett, meséli Mráz Kornélia mesternő, aki a csapat legfiatalabb növendékét, Gorondi Esztert készítette fel a bécsi versenyre. Ráadásul maga alkotta meg a koreográfiát is, hiszen Eszter még csak az első osztály anyagában van otthon, így

az ő tudására kellett darabot találni, ami olyannyira nem ment könnyen, hogy Mráz tanárnő inkább másként döntött: „Számos felvételt végignézttem, de nem találtam olyat, amit másfél hónap alatt el tudunk volna sajátítani. Szerencsére ez a verseny lehetőséget ad arra is, hogy saját koreográfiával nevezünk, így esett a választásom az *Anna-polkára*. Még ehhez is meg kellett tanulni sok komplikált forgást, amit a balettórán nem vettünk még, de Eszter nagyon jól vette az akadályt.”

A növendékek jellemzően 9-10 évesen kerülnek be az intézetbe, ekkor már követhetik a klasszikus képzettséget megalapozó Vaganova-módszert, de legtöbbjük már 6-7 éves kora óta táncol. Sőt van, aki három éves korában lépett először balett-terembe, akkor még csak a testvérét követve, de azonnal ott is ragadt.

Nemcsak a spicctechnika, a modern is idén került be a tananyagba: a heti egy órát Sárközy-Holler Ágnes tartja,

Fotó: Nagy Attila

ő készítette fel a versenyre a Riverside csoportot – tagjai Csató Málna, Hampel Rebeka, Mondok Eszter, Prinyi Dorka és Sutherland Mia – akik szintén a mesterük saját koreográfiájával nyertek ezüstérmét. „Én sem kezdtem velük a nulláról, mert a baletttórákon szerzett tudás támogatja az én munkámat is. Esetemben a nehézséget az jelentette, hogy a modern egy gyűjtőnév, amibe nagyon sok minden belefér, így ki kellett találni, hogy mit is tanítsak pontosan. Az eredmény az lett, hogy olyan technikát nem oktatok, ami a baletttórán előkerül, de minden mást igen, ami például *A vágy villamosához* vagy egy *Kylian-darabhoz* kellhet.”

Radina Dace, Mráz Kornélia és Vetési Adrienn tartja az alapozó képzést, de egybehangzóan állítják, hogy egyáltalán nem az a céljuk, hogy csak a klaszszikának neveljenek táncművészeket.

„Az alapokat megtanítjuk mindenkinek, de majd idővel – két-három év múlva – dől csak el, hogy melyik gyerekhez mi áll igazán közel” – mondja Radina Dace, Ruip Katica és Kökény Hámori Szilárd duettjének és Strbka Zsófia *Esmeralda Fleur de lys*-variációjának felkészítője. Benne született meg a versenyztetés gondolata is: „Fiatalkoromban mindössze két ilyen típusú megmérettetésen vettem részt, mert nem szerettem, ugyanakkor rengeteget tanultam belőlük. Akkor még más volt a világ, szerintem ma már nem is lehet versenyek nélkül előrelépni. De ami még fontosabb: a felkészülés, ez a koncentrált munka és figyelem olyan sokat adott a gyerekeknek, mintha egy osztályt ugrottak volna felfelé. Hatalmas fejlődést látok most. Persze rengeteget is dolgoztak érte, minden este hattól kilencig itt voltunk és tanultunk a VIBE előtti hónapban.” Radina Dace anyának, pszichológusnak és edzőnek érezte magát egyszerre ebben az időszakban, s nemcsak a növendékek, ő maga is óriásit haladt előre. „Mindenkinek hibátlanul futott, mindenki magához képest a maximumot hozta. Azt tanítottam nekik, hogy csak magukkal foglalkozzanak, ameddig a színpadra nem lépnek. Arra kértem őket, hogy mindent pontosan ugyanúgy csináljanak, mint otthon.”

A növendékeknek ez a rutin segített a szokatlan körülmények miatti szorongást leküzdeni, inkább a verseny idején zajló workshopoktól tartottak. Főként attól, hogy a többiek sokkal jobbak lesznek náluk. Ez a félelem viszont gyorsan eloszlott. „Nekem mindig az volt a gyengém, ha tudtam, hogy anyukám ott van a nézőtérben. Ezért nem is néztem le,

szemmagasság fölé emeltem a tekintetemet, belekapaszkodtam a mesternő szemébe, az energiába, amit sugárzott és végigcsináltam. Amikor pedig vége lett a számnak, lenéztem, és az első sorban ott ült anyukám, faarccal. Azt hittem, valamit elrontottam, nagyon megijedtem. Pedig igazából csak elsírta magát” – meséli Mondok Eszter, a Riverside csoport egyik táncosa, aki a Magyar Táncművészeti Egyetem növendéke volt, mielőtt a Balettintézetbe érkezett volna.

„Van, aki túlzogja a versenyeket és nem tud jól teljesíteni, de a csapatban ez nem így volt. Mindenki nagyon koncentrált volt, aminek elképesztően örültünk. Ráadásul összesen nagyjából tíz modern óránk volt, mielőtt eldöntöttük, hogy belevágunk a felkészülésbe” – mondja Sárközy-Holler Ágnes. Radina Dace szerint a siker kulcsa a mester és a tanítvány kölcsönös bizalma: „Ha a mester szinte olyan mint egy vastag fal a tanítvány háta mögött, akkor bármilyen helyzetben képes arra, hogy megcsinálja, amit te nap mint nap szajkóztál neki.”

Abban a növendékek egyike sem kételkedik, hogy felnőttként táncművész szeretne lenni, sőt abban sem, hogy külföldre legfeljebb tanulni menne néhány évre. Szívük vágya az Opera színpada: táncoljanak akár karban, akár szólóban, klasszikust vagy éppen modernet, ennek számukra most nincs különösebb jelentősége. Ami viszont fontos, hogy addig is a lehető legtöbbet tapasztaljanak és tanuljanak, valamint most már az is, hogy a következő versenyre is felkészülten érkezzenek majd. ○

ORIGO KULTÚRA

Szórakozásra ajánljuk

Ahogy még soha nem láttuk

A Carmina Burana a világon először lesz hallható az eredeti Orff-elképzelés szerinti színpadi produkcióként, a Magyar Állami Operaház megrendelésére készült, unikális, mágikus képekkel gazdagított előadásban.

Szentgyörgyi Rita

Fotó: Pannon Filharmonikusok

Zene és koncepció

Bogányi Tibor karmester, Zászkaliczky Ágnes orgona és festőművész, Könnyű Attila forgatókönyvíró a Freelusion csapatával együtt álmodta meg azt az összművészeti produkciót, amely szeptemberben és októberben kerül műsorra az Erkel Színházban. Az estek különlegessége, hogy a video mapping technika és az interaktív vetítés révén káprázatos látványvilág egészíti majd ki a zeneművet.

A százhusz tagú kórus és a Magyar Nemzeti Balett három táncosa mintegy vetítővászonként elevenedik meg a színpadon a díszletként is funkcionáló mágikus mozgóképeken.

„Szerettünk volna egy olyan újító produkciót létrehozni, amire a világban is felfigyelnek” – mondja az előadás karmestere, és egyik művészeti vezetője, Bogányi Tibor, aki Zászkaliczky Ágnessel karöltve közel tíz éve

foglalkozik vizualizált koncertekkel. „Az első ilyen munkánk Mahler *Dal a Földről* című dalciklusához fűződik, amihez Ági grafikáit vetítették a zenekar mögé. A klasszikus zenei hangversenyeket nagyon nehéz képi világgal kiegészíteni úgy, hogy ne vegye el a hangsúlyt a hangokról. Fontos, hogy ne egy mozifilm készüljön, amire zenélünk, hanem pontosan fordítva, egy élő koncert, ami vizuális elemekkel van gazdagítva. A világ koncerttermeit járva jó néhány hasonló kísérletről tudok, például a hamburgi Laeiszhalle megnyitóján Beethoven *IX. szimfóniáját* próbálták vizualizálni. A Carmina Buranára közel másfél éve találtuk ki a modern interaktív tánc és a klasszikus zene élő erejét is felhasználó koncepciót, majd sikerült megtalálni a Freelusion csapatát, akik 3D-s hologrammikus látvánnyal ezt az elgondolást kivételes vizuális élménnyé varázsolják.”

„Azt látjuk, hogy a koncerteken az átlagéletkor hatvan feletti, és az emberek egy nagyon kis százaléka szereti, illetve érti a klasszikus zenét. Ezzel az újítással azonban tömegekhez lehetne közelebb hozni a műfajt” – veszi át a szót Ágnes, aki képzőművészként és művészeti vezetőként vesz részt az absztrakt, filmszerű látványvilág megálmodásában. „A színpadképet egy hatalmas lótszvirág alkotja, amely keleti motívumként is ismert, de a magyar népművészetben is megtalálható. A képekbe ősi magyar mintázatokat is beleszövünk, hiszen a Magyar Állami Operaház olyan produkciójáról van szó, amelynek minden alkotója magyar. Olyan mágikus, Orff zenéjére asszociáló szimbólumok is

megjelennek majd, mint a tűzmadár, a sárkány vagy az életfa. Nem szeretnénk a szöveget szóról szóra illusztrálni, hiszen ezt már a zeneszerző remekül megalkotta a zenével. A célunk az, hogy a csodálatos látvánnyal fokozzuk Orff mágiáját. Kifejezetten pozitív kisugárzása, üzenete lesz ennek a vizualizált koncertnek.”

Képi világ

Világszínvonalú projektek, köztük show és színpadi látványtervek állnak a Carmina Burana vizuális koncepcióját kivitelező Freelusion mögött, amelyet Gyöngyös Balázs és Papp Gábor alapított. Eleinte külföldi rendezvényeken alkalmazták a video mapping technikát, a Microsofttól a Google-ön át a Mercedesig legalább nyolcvan, nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő céggel dolgoztak. Épületvitésben világbjáknokságot nyertek, autóvitésben világpiac-vezetők. Elsőként készítettek tánccal kombinált video mappinget, Papp Tímea művészeti vezetésével önálló tánctársulatot hoztak létre; olyan sikerek fűződnek a Freelusion táncsoport nevéhez, mint a brit és az amerikai *Got Talent* című műsorban való fellépés.

„Húszfős gárdánk számára nagy művészi előrelépést jelent a szórakoztatóipari megbízások után a Magyar Állami Operaházzal való együttműködés” – emeli ki Papp Gábor. Korábban a Thália Színháznak készítettek vetített díszletet a *Gellérthegyi álmokhoz*. Egy német óceánjáró hajó megbízásából a *80 nap alatt a Föld körül* dolgozták fel, a koreográfiát, a jelmezeket is ők tervezték. A Carmina Burana így nem technikai szempontból jelent kihívást számukra, hanem a grandiózussága, az időtartama és a műfaja miatt. „A video mappinget, azaz a háromdimenziós térvetítést több mint öt éve folyamatosan használjuk külterületen és belterületen egyaránt. Színdaraboknál egyre többször alkalmazzák háttérként, kiegészítő elemként. A Carmina Burana esetében azonban nem csak holografikus vizuális élményt nyújtunk, hanem interaktív vetítéssel készülünk, ami szintén különleges és egyedülálló. Nyolczas István concept artist mellett Herczeg Ádám és Kiss Dávid vezető grafikusaink felelnek a legmagasabb szintű megjelenítéséért, Török Dávid nemzetközileg elismert video mapping szakértő pedig a technikai lebonyolítást szavatolja.”

„Egy félig áttetsző, lényegében nem is látható, holografikus vászon szolgál térhatású vetítési felületként. A valóságban ritkán megtapasztalható impulzusként a vetítés megelevenedik, térbe kerül. A mágikus, absztrakt motívumokból illetve egyszerűbb ábrákból álló képi világ mintegy kiemeli, szolgálja, erősíti a zenét. A táncosokból kiinduló energiahullámokat és a mozgásukat követik a képek” – mondja Nyolczas István, aki concept artistként jegyzi az előadást. Az önmagát gondolatébresztőnek nevező tervező korábban a reklámszakmában dolgozott és rajzfilmeket rendezett. „Általában azt szeretjük, ha az ügyfél elmondja, milyen üzenetet kíván közvetíteni, és ránk bízva a megvalósítást. Ebben az esetben azonban nagyon jó megosztani az alkotás folyamatát egy másik vizuális művésszel, Zászkaliczky Ágnessel, akivel egy nyelvet beszélünk. A Carmina Burana több szempontból is rendhagyó vállalkozás, amelyben nagy öröm részt venni – és remélem, a közönség számára is legalább ennyire kiemelkedő élményt jelent majd.” ◊

Élmény!
Minden tekintetben.

FELFEDEZÉSEK

Madaras Gergely és a Savaria Szimfonikus Zenekar

2018. szeptember 30.

Szergej Krilov és a Litván Kamarazenekar

2018. október 2.

Volumen és tartalom

Fotó: Ditttrich Éva

Nagyszabású belföldi turnéra indul az Opera, hogy a dalszínház művészei szinte minden oldalukról bemutatkozhatnak a vidéki nagyvárosokban élő operakedvelő közönségnek. Ur Máté

Az *Operát az Operából!* elnevezésű bérlet a Magyar Állami Operaház és a Filharmónia Magyarország több éves együttműködésének új elemeként valósul meg, aminek kettős oka van: az egyik, hogy az Andrassy úti épület felújítása a legkevésbé se befolyásolja az együttesek kapacitásainak egyenletes kihasználását, a másik cél pedig az, hogy a következő évadban minden megyeszékhelyen képviseltesse magát az opera és balett műfaja. Szamosi Szabolcs, a Filharmónia Magyarország ügyvezető igazgatója a vidéki zenés színház helyzetéről szólva kiemelte, hogy a megvalósuló előadások mennyisége és minősége városonként is eltérő. Mint mondja, „nagyon kevés az olyan település, beleértve a megyeszékhelyeket is, ahol egyáltalán megéri egy operatársulat fenntartása, aminek az is következménye, hogy jó, ha évadonként egy zenés színházi produkció megvalósul. Örömteli, hogy a Magyar Állami Operaház felszabadult erőforrásait most abba tudja fektetni, és szabad időpontjait arra használja fel, hogy az egyébként igényes, Budapesten kívüli közönség is hozzájusson opera produkciókhoz és balettgálához, ráadásul abba a szerencsés helyzetbe kerüljön, hogy ezeket az ország legszínvonalasabb társulatának előadásában láthassa.”

A műsorválasztás ennek megfelelően próbál átfogó képet adni az Opera művészi teljesítményéről, amiben – a sokszor korlátos technikai feltételek mellett is – igyekeznek a sokszínű művészgárda legszélesebb spektrumát adni. A balett est programjában a modern mozgáskultúra mellett képviselteti magát a táncművészet klasszikusnak mondott hagyománya is, miközben a bérlet áriaestjének műsora Puccini mellett az olasz mester kortársaira is fókuszál. A sorozat középpontjában alighanem a verista zeneszerző két operája, a *Tosca* és a *Bohémélet* áll, amelyek koncertszerű előadásban szólnak majd meg, kihasználva korunk vizuális technikájának lehetőségeit. A bérletet a zenetörténeti változatosságot kínáló szimfonikus est teszi teljessé, amelyben Rossini egy nyitányát egy-egy versenymű, valamint szimfónia egészíti ki az Opera Zenekarának előadásában. Az egyes koncertekre a dalszínház olyan emblemikus karmesterei vállalkoztak, mint Kovács János, Kocsár Balázs, Kesselyák Gergely, Halász Péter és Medveczky Ádám.

Szamosi Szabolcs hangsúlyozta, hogy hasonló léptékű belföldi koncertkörútra régóta nem volt alkalom, a több mint ötven előadásból álló sorozat helyszíneit pedig úgy választották ki, hogy lehetőleg minden nagyvárosba,

OPERÁT AZ OPERÁBÓL

megyeszékhelyre eljussanak a művészek. A program előkészítésénél elsődleges szempont volt, hogy a „Filharmónia Magyarországnak rálátása van a szóba került koncerthelysítékek kétharmadára, ismeri azok adottságait, így már a tervezéskor számolni lehet az előadások volumenének ésszerűsítésével annak érdekében, hogy a nézőknek komplett, a lehetőségekhez mért minden igényt kielégítő zenés színházi élményben lehessen részük.” „Az Operával közös produkcióink izgalmas évadot ígérnek a klasszikus zenét, táncot kedvelők számára. Az én emlékeim szerint soha nem volt még példa arra, hogy a hazai operajátszás

volumenében és színvonalában is legkiemelkedőbb társulata országos turnéra indulhasson. Ez a közönség számára talán vissza nem térő lehetőség anyagiakban és humán erőforrásban is jelentős befektetést, a Filharmónia részéről pedig összetett koordinációt igényel.”

A Filharmónia Magyarország 2013-as átalakulása óta több projektben is gördülékenyen dolgozott már együtt az Operával. A Filharmónia *Mesélő Muzsika* nevű családi bérletének a Magyar Állami Operaház épületei adnak otthont, és a Filharmónia ifjúsági sorozatában a vidéki iskolákat is

megszállta az OperaKommandó. „Nem kisebb öröm, hogy a Filharmónia *Unikum*-bérletének legimpozánsabb koncertjei rendre az Erkel Színházban hallhatók, aminek keretében az Orosz Nemzeti Zenekar és a Londoni Filharmonikusok hangversenyét is élvezhetjük már. Tavaly indult útnak a Maestro Solti Nemzetközi Karmesterverseny is, és az sem volt véletlen, hogy a megmérettetés első fordulójára az Erkel Színházban kerülhetett sor az Opera Zenekarának közreműködésével. Szeretettel várjuk az Opera művészeit idén is a *Zeneszüret Fesztiválra*, ahol egy általunk összeállított gálaműsort hallhatnak az érdeklődők.” ◦

Büszkéek vagyunk KORTÁRSAINKRA

A Libri irodalmi díjak nyertesei 2018-ban

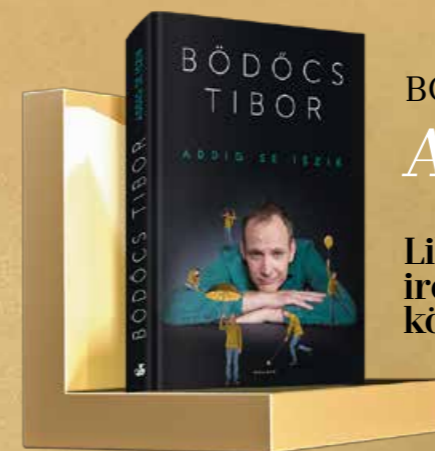
2018. május 15-én harmadik alkalommal tüntették ki Libri irodalmi díjakkal a kortárs magyar irodalom csúcsteljesítményeit. Az ötfős zsűri döntése alapján a Libri irodalmi díjat Tompa Andrea vehette át *Omerta* című regényéért, amelyben négy erdélyi szereplő szerelemmel és politikával átszőtt sorsán keresztül pillanthatunk be a 20. század második felének mindennapjaiba.

A Libri irodalmi közönségdíjat az olvasók szavazatai alapján Bödőcs Tibor kapta *Addig se iszik* című irodalmi paródiakötetéért, amiben hazánk és a világirodalom íróóriásainak hangján beszél napjaink közéleti kérdéseiről.

TOMPA ANDREA
Omerta

Libri
irodalmi
díj

BÖDŐCS TIBOR
Addig se iszik

Libri
irodalmi
közönségdíj

libri.hu/irodalmi_dij

Valóra vált szerepálom

Londontól Tokióig világszerte aratott már sikereket nagy operaszínpadokon – ezúttal a Magyar Állami Operaház őszi turnéjának keretében készül visszatérni New Yorkba. Addig is hazai élményeiből töltöttezik Molnár Levente, a világhírű bariton. Verasztó Annamária

Fotó: Zólyomi Norbert

BOHÉMÉLET | Fotó: Csillag Pál

SZÉKELY FONÓ - SCHÖCK ATALÁVAL | Fotó: Nagy Attila

Az Opera New York-i vendégjátékán ismét a tavaly bemutatott *Bánk bán* címszerepében áll a közönség elé. Hosszabb szünet után hogyan lehet visszabújni egy ilyen nehéz, összetett figura bőrébe?

Olyan mély nyomot hagyott bennem ez az operai alak, hogy érzelmileg biztosan nagyon hamar vissza fog találni a szívemhez. Pontosan ugyanez igaz a rendezésre is: Vidnyánszky Attila kiváló rendező, így számomra az egész előadás tele volt lehetőséggel – most ezt kell felfrissíteni. A feladat leginkább az, hogy technikailag, hangilag sikerüljön ismét „torokba venni”, és jól énekelni a szótalmot.

Ön visszatérő vendég New Yorkban. Az, hogy ezúttal a *Bánk bánt* adják elő, jelent különbséget korábbi fellépéseihez képest?

Valójában lélekben kell erősnek lenni, mert amikor ezt az operát éneklí az ember, akkor nemcsak keze-lába, hanem a szíve is jobban remeg. Bánk bán jelenléte olyan erős ebben a rendezésben, hogy bírni kell idegekkel, és az előadónak a mindig feszült, nehéz terhet cipelő karakterben is jól

kell tudnia éreznie magát. Ennek a figurának hihetetlen tartása, gerince kell, hogy legyen, éppen ezért magyar érzelem nélkül ezt a szerepet lehetetlen jól énekelni. Frazeálhat valaki szépen, de nem lesz kellően mély az előadás, ha nincs benne hazaszeretet. Ez teszi ezt az operát speciálissá.

A New York-i nézők egy részének bizonyára mindez csak egy érdekes történet lesz, de úgy érzem, ebben a formában a darab minden magyarságtudat nélkül is szép sikert fog aratni. Sokszor énekeltem már ott, többek között a Metropolitanben is, ismerem a közönséget, tudom, mennyire szeretik a klasszikus előadásokat, az olyan típusú zenét és megnyilvánulásokat, mint amilyenre mi készülünk. Azt azonban csak a magyar nézők fogják érezni, milyen komoly a darab súlya, milyen nehéz Bánk bán helyzete. Szerintem azért sem terjedt el a világon ez a zeneileg kiváló, minden szempontból gyönyörű mű, mert a magyar fájdalom az, ami megkoronázza, és a magyar operák királyává teszi Erkel Ferenc alkotását.

Önök hosszú ideje szerepálma volt Bánk bán. Már akkor a főhős megformálásáról ábrándozott, amikor Biberachként debütált az Erkel Színházban 2005-ben, vagy ennél mélyebben lappangó, kimondatlanul érlelődő vágy volt ez?

Amikor Biberach szerepében debütáltam, el lett vetve a mag – még hozzá egyszerre kettő: az egyik a Bánk bán iránti nagy szerelem, a másik pedig a gonosz bariton szerepek iránti rajongás. Bár az erkeli mű már felvételről is rabul ejtett, az, hogy legendás énekesekkel dolgozhattam benne, örökre a kedvenc operámmá tette. A rejtett óhaj, hogy egyszer bariton verzióban énekeljem, létezett, de valóban nagyon mélyen. Az tehát, hogy megkerestek ezzel a feladattal, az elmúlt tíz év legjobban eső felkérése volt számomra. Boldog vagyok, hogy ezt megérhettem.

Idén rátalált Önre egy „gonosz bariton”, *Az álarcosbál* Renatója, akinek sorsa meglepően sok hasonlóságot mutat Bánk bánéval. Miben látja a legfőbb párhuzamokat és különbségeket?

○ FIGARO HÁZASSÁGA | Fotó: Pályi Zsófia

○ AZ ÁLARCOSBÁL | Fotó: Nagy Attila

Fabio Ceresa rendezése szerintem nagyon megszerettette Renatót a közönséggel. Bár egy gyilkosságot nem lehet megbocsátani, a nézők elfogadták a király kegyeltjének, egykori legjobb barátjának indulatait, hiszen olyan kegyetlenül becsapták. Renato igen szerethető figura egészen a második felvonás végéig: könnyedre, játékosra vett karakter, és az egyik, ha nem a legfontosabb pillére az operának. Ahogy Bánk nélkül sincs Bánk bán, úgy Renato nélkül sem létezhet Az álarcosbál: mindketten ikonikus hősök, a történet középpontjai. A párhuzamokon túl azonban Renato egy becsületbeli ügy miatt teszi, amit tesz, Magyarország nádorának pedig ezen felül egy egész nemzet sorsa nyomja a vállát. Ennyivel erősebb, karakteresebb megformálást kíván Bánk bán szerepe, hiszen nyomatékosítani kell, hogy egyetlen rossz döntése egy teljes nép sorsát pecsételheti meg.

A világ egyéb más operaszínpadai közül hová tér vissza fellépni a nyár folyamán?

Olyan fázisban vagyok, hogy a külföldi szerepléseimet igyekszem visszafogni, mert kicsi gyerekem van, és nagyon sokat utaztam az elmúlt tizenöt évben. Most itthon vállaltam

sok munkát, Magyarországra és Székelyföldre koncentráltam a terveimet. Ott leszek a Margitszigeten a *Carmina Burana*-ban is, és ami számomra a legkedvesebb hagyomány, három éve mesterkurzust szervezek Erdélyben remek tanárokkal, így fejlesztve az ottani diákokat. Egy nagy csíkszeredai koncertre készülünk: e köré tornyozom egyéb augusztusi teendőimet.

Csíkszeredában idén szerveztem jótékonysági koncerteket is, és felléptem a székely és a magyar fociválogatott összecsapásán, ahol Böjte Csaba Szent Ferenc Alapítványának, árva gyermekeknek gyűjtöttünk igen szép összeget. Úgy énekeltem a magyar és a székely himnuszt, illetve egyéb nótákat, hogy a bátyám kísért hegedűn. Ilyen fantasztikus élmények érnek itt: sokan gratulálnak, elismerik a munkásságomat. Imádom itthon lenni! A közeljövőben vár rám München, New York, London, sőt Kína is, és Székelyföldről mindig új erővel feltöltődve indulok újra útnak.

Fiatal operaénekesként, mégis komoly tapasztalattal a háta mögött milyen füllel hallgatja a következő nemzedéket?

Mivel korban közel állunk egymáshoz,

jobban megértjük egymást, közvetlenebb a viszony. Könnyedén el tudom magyarázni, hogyan kerüljék el a hibákat, amelyeket én elkövettem a szakmában. Dolgozom például egy roppant tehetséges baritonistával, Fazakas Tamással, aki a *Virtuózok* című komolyzenei tehetségkutató közép-döntőjéig jutott. Tizenhét évesen olyan adottságai vannak, hogy azt mondhatom: ilyen énekes nagyon ritkán születik. Csodálatos, hogy élvezem a bizalmát, fölnezz rám, tanul tőlem, igényli, hogy foglalkozzak vele.

Ezt nagyon szívesen teszem, pontosan emlékszem ugyanis, hogy nekem mi hiányzott, és arra is, hogy mennyi jót kaptam a pályám kezdetén. Pászthy Júlia évekig ingyen adott énekórákat, segített a hangképzésben. Ezt soha nem fogom elfelejteni, az ő hatására is igyekszem, ahol csak tudok, segíteni a tehetségeknek. Olyan értékes fiatalokról van szó, hogy kár lenne ezt az óriási kincset parlagon hagyni. Jóllesik, hogy úgy érzem: picit jobb kezekben vannak ezek az ifjak általam, mint nélkülem. ○

INGYENES ELŐADÁS
A CSÍKSOMLYÓI NYEREGBEN
2018. AUGUSZTUS 18.

KÖZREMŰKÖDIK A MAGYAR NEMZETI TÁNCGYŰTTES ÉS ZENEKARA

RENDEZŐ:
VIDNYÁNSZKY ATTILA
KOREOGRÁFUS - TÁRSRENDEZŐ:
ZSURÁFSZKY ZOLTÁN

CSÍKSOMLYÓI PASSIÓ

18. SZÁZADI FERENCES ISKOLADRÁMÁK ÉS SZŐCS GÉZA PASSIÓ CÍMŰ MŰVE ALAPJÁN

Amerikába menet

A Magyar Állami Operaház 134 éves történetének legnagyobb tengeren túli bemutatkozására készül idén ősszel New York egyik patinás művészeti központjában, a Lincoln Center részét képező David H. Koch Theaterben. A vendégszerepelés több mint egy évig tartó előkészítését követően a tavasz folyamán elkezdődött az együttesek és a produciók népszerűsítése, és elindult a jegyértékesítés is.

Oláh András

A vendégjáték ötlete 2016-ban vetődött fel először, mikor az Opera művészei meghívást kaptak a New York-i ENSZ-székházba, hogy ünnepi műsort mutassanak be az 1956-os forradalom 50. évfordulója alkalmából. A Koch Színházat egy esetleges balettfellépés lehetséges helyszínéül az eseményre kiutazó és New Yorkot táncosként is jól ismerő Solymosi Tamás balettdirektőr javasolta Ókovács Szilveszter főigazgatónak, mivel a metropolisz egyik kiemelkedő táncgyűjtése, a New York City Ballet is itt mutatja be producióit. Miután a színház részéről

igény mutatkozott opera-előadások befogadására is, megkezdődött a turné előkészítésének és finanszírozásának szervezése. 2017 májusában Magyarország Kormánya 1319/2017. (VI. 8.) számú határozatában döntött arról, hogy 2017-ben és 2018-ban évenként 1,6 milliárd forinttal támogatja az Opera bel- és külföldi turnéit az Andrassy úti dalszínház korszerűsítésének ideje alatt, ami többek közt a külhoni *Kárpát-Haza OperaTúra* és a 2018-ban megvalósuló belföldi *Operát az Operából!* előadás-sorozat mellett biztosította a *New York-i OperaTúra* forrásait is.

Az őszi kiutazás népszerűsítése már tavasszal elkezdődött New Yorkban: március 14-én a magyar főkonzulátuson, a házigazda dr. Kumin Ferenc jelenlétében mutatta be az Opera vezetésének az együttest és a produciókat a szakajtó képviselőinek. Csaknem egy hónappal ezután, április 16-án elindult a jegyértékesítés is a Koch Színházban és online felületein, az épületben pedig megjelentek az előadásokat promotáló, az Opera által tervezett szóróanyagok. Ezzel párhuzamosan készült el az Opera saját turnéoldala is (tour.opera.hu), ahol a New York-i fellépések mellett a budapesti együttes további, a 2018/19-es évad folyamán létrejövő vendégszereplései is nyomon követhetők angol és magyar nyelven. Az Opera vendégjátékaival szerencsés egybeesést mutat, hogy a LOT lengyel nemzeti légitársaság

Fotó: Nagy Attila

Fotó: Nagy Attila

májusban indította el új, közvetlen járatait Budapest és több amerikai desztináció, így New York között is. Az esemény alkalmából május 3-án a dalszínház ismét a magyar főkonzulátus vendége lehetett, ahol ezúttal Solymosi Tamás balettigazgató képviselte az intézményt és a turné kapcsán tartott előadása komoly érdeklődést váltott ki a fogadás meghívottjai körében.

Ugyancsak május folyamán az Opera meghívására több rangos amerikai és más nemzetközi médium, többek közt a *The New York Times*, az *Opera News USA*, az *Opéra*, az *Opernglas* és a *Pointe* újságírói is Budapestre érkeztek, hogy az Erkel Színházban látható operabemutatók és balettelőadások alkalmával személyesen is meggyőződhessek

az itt zajló munkáról, illetve lehetőségük nyíljon találkozni azokkal a művészekkel, akik az Egyesült Államokban is fellépnek majd. Az újságírók az Opera vezetőit is személyesen megismerhették, és alkalmuk nyílt az Operaházban és az Eiffel Műhelyházban zajló kivitelezési munkálatokba is betekinteni. A meghívott sajtómunkatársak körében – a diplomatikusan reagáló ellenére is – az az általános vélemény volt tapasztalható, hogy az intézmény igen ambiciózus tervekkel indul útnak Amerikába. A program változatossága és léptéke New Yorkban is eseményszámba megy, a műsorválasztás pedig a keleti part legnagyobb metropoliszában is érdeklődésre tarthat számot a műértő közönség körében. ○

NEW YORK TOUR

NEW YORK OPERA TÚRA

DAVID H. KOCH THEATER

Ferenc Erkel – Béni Egressy

BÁNK BÁN | October 30, November 3

János Vajda – Thomas Mann / Béla Bartók – Béla Balázs

MARIO AND THE MAGICIAN / BLUEBEARD'S CASTLE *Mario és a varázsló / A kékszakállú herceg vára*
November 1 and 3

Karl Goldmark – Hermann Salomon Mosenthal

THE QUEEN OF SHEBA | *Sába királynője*
October 31, November 2

GALA CONCERT | *Gálaest* | November 4

Rudi van Dantzig – Toer van Schayk – Pyotr Ilyich Tchaikovsky

SWAN LAKE | *A hattyúk tava*
November 6, 7 and 8

Marius Petipa – Alexander Gorsky – Kasyan Goleizovsky – Michael Messerer – Ludwig Minkus

DON QUIXOTE | *Don Quijote* | November 9 and 10

LOL

Hans van Manen – Erik Satie: TROIS GNOSSENIENNES

Hans van Manen – Astor Piazzolla: 5 TANGÓS

Hans van Manen – Jules Massenet – Pietro Mascagni – Igor Stravinsky – Leoš Janáček – Pyotr Ilyich Tchaikovsky: BLACK CAKE

November 11

CARNEGIE HALL

HUNGARIAN STATE OPERA ORCHESTRA IN CONCERT

A Magyar Állami Operaház Zenekarának koncertje
November 5

2018
IO. 30. – II. II.

OPERA
MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA

HUNGARIAN NATIONAL BALLET
MAGYAR NEMZETI
BALETT

HUNGARIAN STATE OPERA ORCHESTRA
OPERA
ZENEKAR

www.opera.hu | www.facebook.com/Operahaz

Fotó: Nagy Attila

Mikor elindul a vonat

Lassan vége „A Ring gyűrű”-évnak, kitört a nyár. Hátunk mögött hagytuk a tavaszi fagyokat, és a jó idő beköszönte egyet jelentett az építkezési munkálatok fellendülésével. Az Operaház és az Eiffel Műhelyház egyaránt jelentős változásokon ment keresztül az elmúlt hónapokban.
Mona Dániel

Nem volna illendő azzal a szófordulattal élni, hogy az időjárásnak köszönhetően hatékonyabban dolgozni képes munkások keze alatt füstölnek a szerszámok, hiszen március 27-én az Operaház tetőszerkezetén kisebb tűz ütött ki. Az 5. emeleti egykori festőműterem magasságában történt esetnek azonban szerencsére szó szerint nagyobb volt a füstje, mint a lángja: sem személyi sérülés, sem jelentősebb kár nem keletkezett. Így örömmel jelenthetjük, hogy a rekonstrukció gond nélkül és a tervezett ütemben haladt és halad tovább, jócskán van tehát miről mesélnünk ebben a számban is, s ebben ismét Józsa Anka, az Opera beruházó építésze volt segítségünkre.

Elsősorban a gépjárművel közlekedőknek tűnhetett fel, hogy az Andrassy úti épület körül megnőtt a munkaterületi lehatárolás. A kordonozás kezdetén ugyanis még körbeautózható volt az Operaház, mostanra azonban a Hajós és a Lázár utcában, valamint a Dalszínház utca Révai utcáig tartó szakaszán is csak a járdákat hagyták szabadon. Felállványozták az egész Ybl-palotát. Homlokzatkutatókat és mintatisztításokat végeznek, hogy ezek segítségével eldőlhessen a Ház külsejének végleges színárnyalata. Kivilágosítsák, kitisztítsák teljesen, vagy hagyják meg a mészkőre jellemző homokos, sötétebb színt? – ez a nagy kérdés, erre adnak majd választ a mintafelületek.

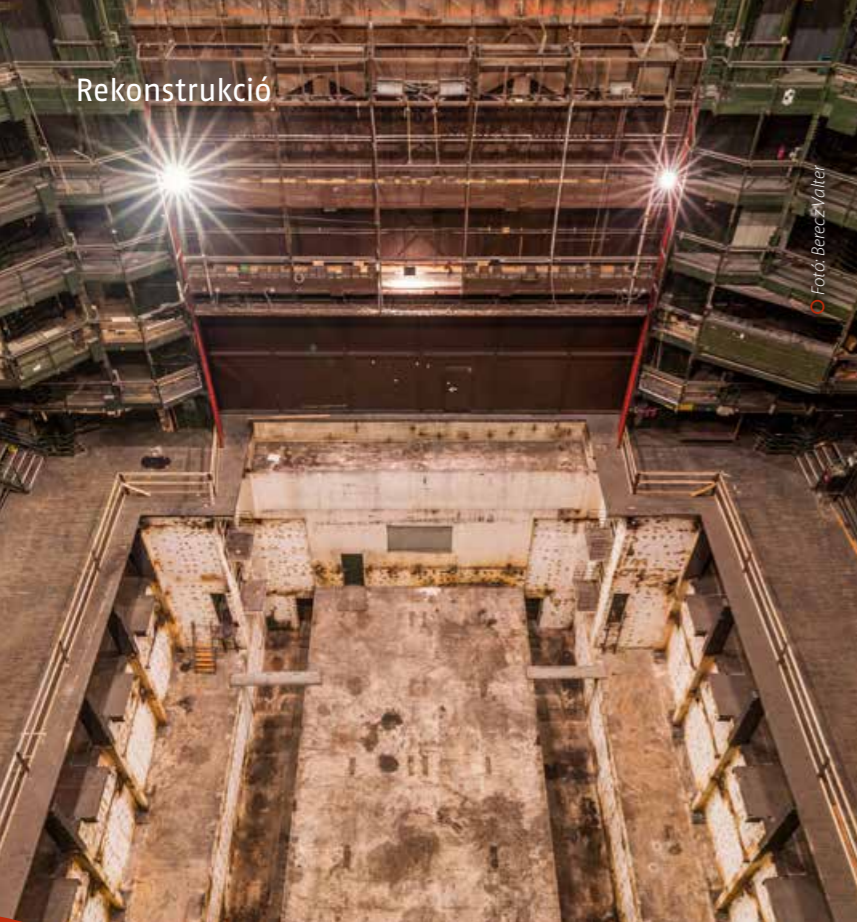
Az egyre nehezebben megközelíthető anyaépületbe most már tényleg csak a főigazgató, a gondokság, az OperaShop és az OperaVisit munkatársai járnak be dolgozni. A többszöri logisztikai variálás után április 20-án végül az asztalosműhely is megkezdte a kiköltözést. A lakatosműhelyt a korábbi tervekkel ellentétben végül nem telepítették át, ők tartózkodnak talán legközelebb az Operaházhoz: az Eiffel Műhelyház birtokbavételéig Hajós utcai helyükön maradnak. Az Értékesítési Centrum kollégái szintén nap mint nap figyelhetik, hogy halad a korszerűsítés, hiszen az ő osztályuk is zavartalanul és változatlan helyszínen üzemel. A szomszédos

Üzemházban is zajlik a munka, de nem az operai dolgozóké. Az épületben már folyamatban van a gépészeti rendszerek lebontása.

Belépve az opera szentélyébe, annak is üzemi területeire, nem látunk sok változást a legutóbb taglalt állapothoz képest. Miután lebontották a válaszfalakat, álmennyezeteket, gépészeti szerelvényeket, padlóburkolatokat, és kiszedték a vezetékeket a falakból, a munka átmenetileg leállt, és megvárja, hogy a tervezési fázis beérje. Az előző számban bemutatott felfedezések több kérdést is felvetettek, ezek megoldására nemrég kivitelezési terveket adtak le, melyek

Fotó: Nagy Attila

Fotó: Berecz Zoltán

A falak és az apró részletek vizsgálata, valamint a bontási munkálatok mindig képesek az Operaház újabb és újabb meglepő szépségeit, különlegességeit feltárni. Így történt ez mindkét 2. emeleti tanácssteremben, ahol minden bizonnyal eredeti papírtapétára bukkantak, melyet eddig gipszkarton fal és a rajta található, '80-as években felkerült bordó bársonytapéta rejtett.

Belépve végre az előadások helyszínére, és haladva a világot jelentő deszkák hűlt helye felé, korábban a zenekari árok nézőtér felőli íves vasbeton falába botlottunk volna. A generálvállalkozó azonban elbontotta azt, komoly lépést téve ezzel az akusztika javításának irányába. Az ő területük ezen a vonalon véget is érne, ha nem állnának szerződésben a színpadért felelős kivitelezőkkel, akiknek komoly segítséget nyújtanak a süllyedőtér körüli vasbeton elemek elbontásával. Az utolsó az elektromos kapcsolótér vasbeton doboza volt, így már készen áll a színpadtér. Hogy mire?

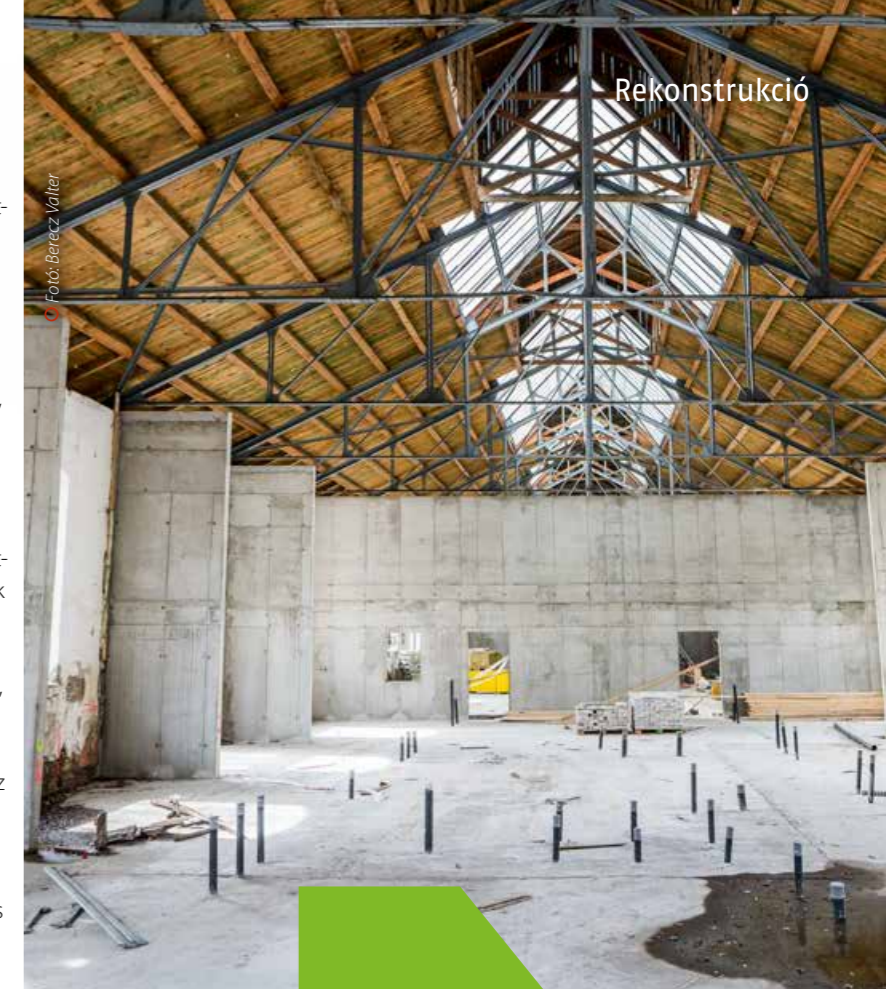
Mostanra teljesen eltávolították az 1984-ben beépített színpadtechnikát. Az így keletkezett hatalmas gödör pedig fokozatosan megtelik majd a legmodernebb berendezésekkel. Elindult az új színpadtechnikai elemek gyártása, ezeknek készítik elő a terepet: falmegerősítés, új nyílások és fogadószerkezetek kerülnek kialakításra, hogy a Ház készen álljon majd legújabb büszkeségének érkezésére. A felsőgépészetnél is hasonló a helyzet, hiszen a tetőszerkezeten és az acél munkarácson kívül már semmit nem találunk; ez a tér is várja az új technológiát. A vasfüggöny a nézőtér felől biztosan új burkolatot kap, amennyiben pedig az egyeztetések során úgy találják, hogy nem felel meg maximálisan a mostani tűzvédelmi előírásoknak, az egészet lecserélik.

folyamatos bírálat alatt állnak. Amint javítják az észrevételezett beadványokat, újra megindul a belső terek látványos át- és kialakítása.

Még mindig maradunk a színháztermen kívül, mert itt is találni az előbb említetteken túl néhány érdekes fejleményt. A jól ismert nézőtéri freskó festője, Lotz Károly két munkája is figyelemért kiáltott az elmúlt hónapokban. A 4. emeleti volt festőterem belsejében található vázlatos vakolatostul levették a falról, és biztonságos helyre szállították. Sorsáról, hogy hová kerüljön majd véglegesen, később döntenek. Egy másik művet, amely az ottani közlekedő folyosón díszel, egyelőre csak levédtek. A műszaki vezetőség a restaurátorok véleményére támaszkodva határozza majd meg, mi legyen vele.

Fotó: Nagy Attila

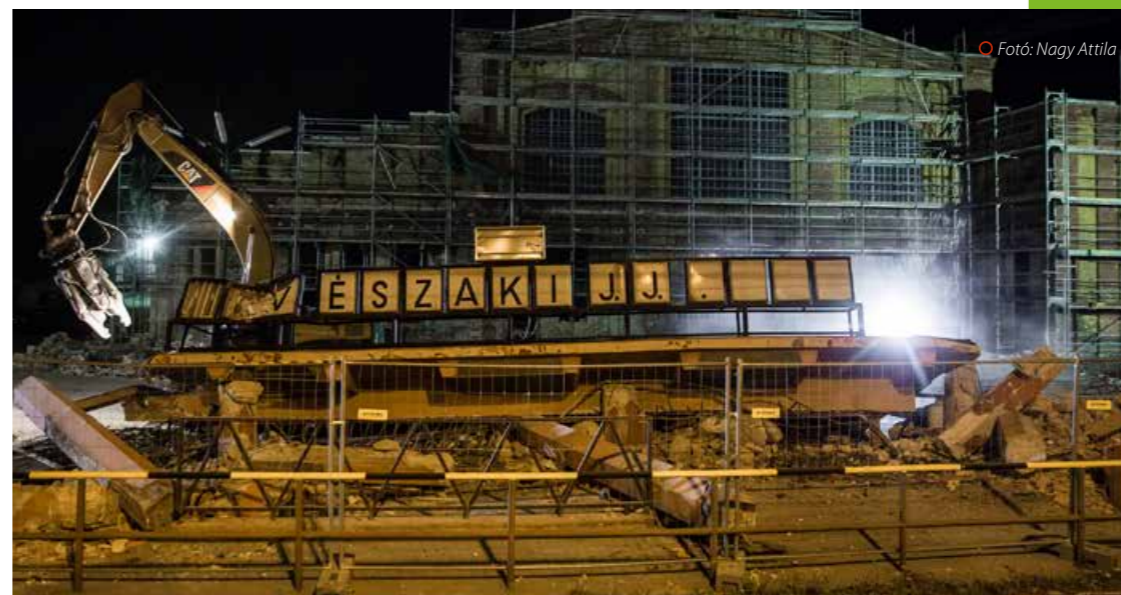
Fotó: Berecz Zoltán

Az Eiffel Műhelyház listája is igen szép. Nagy gyorsasággal folytatódik a pakett-falak helyrerakása, így hamarosan igencsak meg fog változni a csarnok belső tere, egyre inkább látszik majd a végleges elrendezés. Amint már nem szükséges a kibontott tetőszerkezet helyén darukkal beemelni az elemeket, felkerülnek a tetőpanelek is. Készül az előcsarnok két darab egykarú lépcsője, már zsaluzzák a tartószerkezetét. Mintaablakok kerültek be, folytatódik a homlokzat pótlása, javítása. A D-épületben falazási munkák folynak; előkészítik a helyiségeket a közmű-becsatlakozásokra. Megkezdődött a Műhelyház területén belüli két magánút felmarása, kialakítása. Elkészült a zenekari árok mélyedése, és lebetonozták a forgószínpad befogadó körét. Elbontották az északkeleti oldalon lévő nagy toldalékot, illetve eltűnt az Északi Járműjavító nevet hirdető kapuépület is, így a csarnok homlokzata teljesen kiszabadult és megnyílt a Kőbányai út felől.

Az első lakók pedig már be is költözhetek. Május végén elkezdték készíteni a bejárat fölötti, a két egykarú lépcsőtől induló hidat, márpedig az addig a parkban várakozó gőzmozdony és étkezőkocsi nem fértek volna be később a híd alatt az épületbe, így

muszaj volt máris helyükre tenni őket. Ez meglehetősen bonyolult folyamat volt, hiszen az eredeti híján vendéggányokat kellett kiépíteni kint és bent egyaránt. A szerelvények mozgatásában autódaruk is részt vettek, valamint

hidraulikus emelő – amelyet a vonat-szerelvények baleseti mentéséhez használnak a szakemberek – segítette rátenni őket az addigra kialakított talpfás, sínes alépítményre. A vonat tehát már a helyén, lassan megkezdődnek az étkezőkocsi felújítási munkái is, és bő fél év múlva bárki megcsodálhatja egy-egy előadás szünetében. ○

Fotó: Nagy Attila

Fotó: Pályi Zsófia

Nyári operapanoráma

Sok rajongó kétségbeesett, amikor hírt vette az Ybl-palota elhúzódó felújításának, ám az Opera gondoskodik arról, hogy egyetlen érdeklődő se maradjon minőségi komolyzene nélkül. Természetesen nem csak Budapesten, és nem csak a színházi főszezon idején. Jászay Tamás

Mert együtt erősebbek vagyunk: erről is szól a Visegrádi Négyek égisze alatt, az Opera művészeinek közreműködésével létrejövő, határokon átívelő sorozat. Magyarország tölti be a V4 soros elnöki tisztét, aminek tiszteletére tavaly decemberben a Müpában ünnepi operagála született. A négy nemzet zeneszerzőire, énekesire, muzikusaira komponált est idén tavasszal Pozsonyban, Varsóban és Prágában is nagy sikerrel mutatkozott be. A közönség hallhatta a világhírű szlovák koloratúrsopránt, Edita Gruberovát, a lengyel basszust, Krzysztof Bączykot, továbbá Schöck Atalát és Vörös Szilviát is. Az Opera zenekarát Peter Valentovič, illetve Kovács János dirigálta.

A gálaműsor mellett szcenírozott előadásokkal is vendégeskedik a budapesti Opera a V4-országokban. Június 7-én a pozsonyi Szlovák Nemzeti Színház várta a Magyar Nemzeti Balett társulatát, hogy a Bartók *TáncTriptichonnal*, vagyis Frenák Pál, Seregi László és Juhász Zsolt koreográfiáival kápráztassák el a nézőket. (A vendéglátást illően viszonzozzuk: a tervek szerint 2019 nyarán a pozsonyi teátrum zenés előadásai érkeznek majd az Erkelbe.) Az MNB a Brnói Nemzeti Színházzal is szeretné szorosabbra fűzni a kapcsolatot, melynek első lépéseként június 16-án három Hans van Manen-egyfelvonással mutatkoznak be a táncművészek.

A TERMÉSZET OPERAHÁZA - RÖSER ORSOLYA HAJNALKA, BONCSÉR GERGELY | Fotó: Csibi Szilvia

Idén szeptemberben az Opera repertoárjának két darabja indul visegrádi miniturnéra. Varsó, Pozsony és Prága közönsége először láthatja majd Vidnyánszky Attila legendás rendezését, Janáček *Jenůfjárt*, illetve Kodály *Székely fonójának* a lengyel rendező, Michał Znaniecki jegyzte új feldolgozását. Ez utóbbihoz – mint a budapesti előadásokon – csatlakozik Pál István Szalonna és bandája, hogy tüzes talpalávalóval örvendeztesse meg a hallgatóságot.

Folytatódik a közös munka a világ egyik legfényesebb operacsillagával, Anna Netrebkóval. A tavaly őszi berlini Waldbühnén aratott közös siker, és az Erkelben együtt megszólaltatott *Andrea Chénier* után idén szeptemberben Kölnben ad közös gálaestet a diva és férje, Yusif Eyvazov, valamint a Michelangelo Mazza vezényelte Opera Zenekar. (Németországba egyébként 2019 júliusában még visszatérnek a magyar muzikusok, két Richard Strauss-művel a Deutsche Operben.) És ha már a világsztároknál tartunk, nem feledkezhetünk el Juan Diego Flórez áriaestjéről sem, amelyre a

Muscati Királyi Operaházban kerül sor októberben, Kovács János karmesteri irányítása alatt.

2014-ben született újjá a Gördülő Operának a második világháborút követően egyszer már igen népszerű sorozata, melynek célja, hogy az Opera egyes előadásait azok is láthassák, akiknek erre egyébként nem volna lehetősége. 2018 szeptemberében Székelyföld több városának lakói kivételes élményben részesülhetnek, hiszen Toronykő Attila vadonatúj *Szerelmi bájjal*-rendezésének előadásaival ők találkozhatnak majd elsőként. Donizetti legnépszerűbb operájának dallamai a színpaddá alakítható kamion tővében Cser Ádám vezényletével csendülnek fel. (2019 őszén pedig jön a többi magyarlakta terület a román határ másik oldalán: következik Közép-Erdély, Bánát és a Partium.)

Az Opera Zenekara azonban addig sem tétlenkedik, nyáron egyik fellépésük éri a másikat. Lássuk, hol és mikor találkozhatunk velük! Igazi büszkeség, hogy július végén a Saaremaai Operafesztivál fővendége (egy sanghaji

társulat mellett) a Magyar Állami Operaház. Négy estén összesen nyolcezer nézőt várunk három operaprodukción és egy különleges gálaestre: a *Figaro házassága*, a *Traviata* és *A cigánybáró* után az észt államiség centenáriuma ünneplő gálaműsorán örökzöld operaslágerek szerepelnek.

Az Opera Zenekara persze Magyarországon is számos rangos esemény vendége lesz. Az idén jubiláló, tizenöt éves VeszprémFest történetének kezdetéhez nyúl vissza, amikor újra operastre hívja nézőit. A veszprémi Historia Kertben július 13-án este kiemelkedően magas lesz az egy főre jutó világsztárok száma: Miklósa Erika, Rost Andrea, José Cura és Ramón Vargas korábban még sosem lépett közösen színpadra, most Kovács Balázs dirigálása mellett kerül sor a jeles eseményre.

Bő egy hónappal később, augusztus 19-én Sárospatakon hallható a zenekar. A Zempléni Fesztivál záróhangversenyét Medveczky Ádám vezényli, a műsoron pedig az Opera első főzeneigazgatója, Erkel Ferenc művei mellett a Filharmóniai Társaság számára írott népszerű munkák, Dohnányi Ernő, Bartók Béla, Weiner Leó és Kodály Zoltán alkotásai szerepelnek.

A nyári fesztiváldömpingben van néhány biztos pont, ahol évről évre találkozhatunk az Opera művészeivel. Július végén Balatonfüredre érdemes kiruccanni, ahol a Gyógy téren mára hagyománnyá erősödött az énekkari gála és a zenekari operagála bemutatása csakúgy, mint az OperaMozi szabadtéri vetítése. Apropos, szabadtér: bár az ideje még csak a harmadik kiadása, máris komoly híre van a négynapos Tisza-tavi Fesztiválnak, ami a minőségi kultúrát, a mozgás szeretetét és a természet közelségét

Turné

hozza harmóniába. A Természet Operaháza tágra nyitja láthatatlan kapuit minden érdeklődő előtt, aki az Opera népszerű művészeivel a megszokottól eltérő háttér előtt szeretne találkozni. A meglepetés garantált a Sziget Fesztivál látogatói számára is, akik az Opera fiatal éneke-seire kíváncsiak Európa legnagyobb nyári rendezvényén. Ismerős áriák, népszerű duettek, zenei csemegék az új generációtól az új generációnak, a Magyar Állami Operaház kíségette-sének közreműködésével.

Az Opera gondol azokra is, akik klasz-szikusabb közegben akarják élvezni a jól ismert melódiákat. Sok éve tart az intézmény együttműködése a Buda-pesti Nyári Fesztivállal. A Margitszigeti Szabadtéri Színpad hatalmas nézőtere várhatóan zsúfolásig telik majd július

15-én, amikor az uruguayi basszbariton, Erwin Schrott lép fel, akit legutóbb az Erkel színpadán Don Giovanniként köszönthettünk. Az Opera Zenekara az operaslágerektől a tangózenéig tartó nagy ívű utazáson maestro Francesco Ciampa irányításával kíséri a világhírű énekest. Augusztus 10-én újra találko-zunk a Margitszigeten: az amerikai ko-molyzene két óriása, Leonard Bernstein és George Gershwin életművéből tágas válogatást nyújt a szintén amerikai Nimrod David Pfeffer – a Maestro Solti Nemzetközi Karmesterverseny harmadik helyezettje-vezényelte est, ahol a *West Side Story* részleteitől a *Kék rapszódia*ig és tovább élvezhetjük az óceánon túli zene gyöngyszemeit. Ha Amerika, akkor nem lehet kihagyni a leltárból az Opera legújabb kori törté-netének egyik legfontosabb vállalását, az október végétől november közepéig

tartó New York-i turnét. A *Bánk bán*, a *Sába királynője*, a *kékszakállú herceg vára*, a *Mario és a varázsló* a magyar operairodalom csillogó ékkövei, mely-eket a David H. Koch Theater színpadán mutat be a társulat, miközben a Magyar Nemzeti Balett bőséges repertoár-válogatással érkezik a baletthétre. A programot záró esten újra az Opera Zenekara kerül fókuszba: az intézmény történetében először léphet fel a világ egyik leghíresebb hangversenytermé-ben, a Carnegie Hallban. Mások mellett Dohnányi és Bartók műveivel mutatják meg, hogy a magyar zenész színpada a nagyvilág. ◊

Mi magyar idők

konzervatív közéleti napilap

Meghatározó változások hazai jobboldali m...

A kormánypárti újság.

Hírharsonák

Különleges eseményekből és különleges helyszíneken rendezett hangversenyekből sincs hiány az Opera háza táján: az egyik legutóbbi minikoncert például a korszerűsítés alatt álló Operaház teljesen kiürített színpadgépezeti árkanak legmélyebb pontján zajlott. Bár sem a katasztrófaturisták, sem a közönség számára nem hirdették meg, a történelmi pillanatról mégis értesültek a kultúra szerelmesei az OperaCafé televíziós magazinból. Szerencsére nem csak ez a műsor tartalmaz operai felhangokat.

Filip Viktória

„A pince mélyén hűsölök, oly rózsás itt a kedvem” – zengett Kovács Kolos, Pallerdi András és Gábor Géza basszus 31 méterrel a zsinórpaddás teteje és 11 méterre a színpadszint alatt, a mintegy 300 köbméternyi színpadgépezet helyén, Kocsár Balázs főzeneigazgató elektromosongora-, és Boldoghy Kummert Péter szólamvezető nagybőgőkíséretével. A Mozart egyik barátja, Ludwig Fischer komponálta bravúrdarab a korszerűsítés jelenlegi állapotához kapcsolódva szerepelt egy riportban, amely egy műsorban volt

látható a *Sylvia*ról és a Wagner-tubák-ról szóló anyaggal együtt az OperaCaféban. A heti rendszerességgel, vasárnap délután, az M5 kulturális csatornán megtekinthető magazint a MédiaKlikk.hu oldalon is vissza lehet és érdemes is megnézni, mert a műsor – ahogy az eddigiekből is kitudnik – nemcsak az előadásokról szól. „A nézők bepillantást nyerhetnek az operák és balettek világába, illetve az Opera mint intézmény mindennapjaiba. Láthatják, hogyan működik ez a rendszer, és milyen izgalmas dolgok zajlanak a kulisszák mögött. Hétről hétre adásba kerülnek portrériportok is, amelyekből az Opera dolgozói is megismerhetők, továbbá gyakran készítünk háttéranyagokat, amelyek egy-egy műről vagy zeneszerzőről adnak bővebb tájékoztatást” – mondja Ruttner Kata, a műsor főszerkesztője. (A pozícióval járó teendőket nyártól Amin-Váczi Virág veszi át. - a szerk.)

Az egyes adások szoros együttműködésben készülnek az Operával, Ókovács Szilveszter főigazgatóval hetente egyeztetik a témákat, adásmenetet, a marketing- és kommunikációs osztályról pedig Oláh András kommunikációs projektvezető segíti a művészekkel való egyeztetést. Egy-egy műsor két aktuális anyagból, egy portréból, és két rövidhír-blokkból épül fel. „Az időszertartalmak azon a héten forognak, amikor a műsor is adásba kerül. Tehát ezeknél az anyagoknál gyorsan kell dolgoznunk, egyik nap forgatunk, a következő napon pedig már a vágás zajlik” – avat be a készítés folyamatába Ruttner Kata. Váratlan helyzetekre vagy a téli influenzajárvány idején tapasztalható betegségekre, és az ezzel együtt járó forgatások lemondására felkészülve, a kulisszák mögé betekintő, tartalék riportokat is készítenek, amelyek

Fotó: Nagy Attila

általános érvényűek és bármikor felhasználhatók.

Minden egyes adás komoly előkészítést kíván. „Ebben nagy segítségünkre van az Opera – akár az Iványi Jozefa irányításával működő Archivum, vagy a Karczag Márton vezette Emléktár –, de az operával, balettel kapcsolatos irodalmi anyagokat is heti szinten forgatjuk, és olyan is előfordul, hogy zene-, illetve kultúrtörténészek támogatják a munkánkat” – mondja a főszerkesztő. A műsorban négy szerkesztő-riporter, egy vágó, két operatőr, két kamera-technikus, két, GoPro kamerákat kezelő technikus, Morvai Noémi műsorvezető

és a főszerkesztő dolgozik. „Vannak komolyzenei képzettségű stábtagnak, van aki a kulturális újságírás területéről jött, és olyan is, aki a munkája során fejlesztette klasszikus zenei vagy táncismereteit. Úgy gondolom, egy ilyen típusú műsornál ugyanúgy fontos a televíziózás területén szerzett tapasztalat, és a zenei tudás folyamatos fejlesztése is” – teszi hozzá.

Az M5 egy hét alatt többször ismétli az OperaCafét, így az különböző időpontokban juthat el a nézőkhöz, míg az Opera közösségi oldalán, YouTube-csatornáján, de a műsort gyártó cég, az Optimum Solution

Enterprise Kft. oldalán is megtalálható, így azokat is meg tudják szólítani, akik nem tévénznek ugyan, de a műfaj elkötelezett rajongói. „Összességében azt lehet mondani, hogy egy-egy adásunk már most is egészen biztosan tízezrekhez jut el, ami szappanoperákhoz képest csekély lehet, de igazi operaházak méretéhez képest komoly eredmény, tíz-húsz Erkel színháznyi néző bevonását jelenti minden héten” – árulja el a főszerkesztő.

Az OperaCafé nem csak az évad során, hanem a nyári szünetben is érdekes-izgalmas tartalommal várja a nézőket. Az *OperaPáholly* 26 perces adásaiban a főigazgató mellett Popova Aleszja Kossuth-díjas, Érdemes balettművész készíti életútinterjúkat az Örökös Tagokkal. Idén Hágai Katalinnal, Kasza Katalinnal, Kaszás Ildikóval, Keveházi Gáborral, Lukács Gyöngyivel, Miller Lajossal, Molnár Andrással, Orosz Adéllal, Tokody Ilonával és Uzoni Máriával találkozhatnak a forráság elől a hívős szobába menekülő, kultúrára éhes-szomjas operabarátok, vagy a műfajba még csak belekóstolók.

A rádióhallgatók sem maradnak ki a műsorszórásból, hiszen nekik szól a 8:55-től, a Kossuth Rádió sugárzott *NapiOpera* zenei naptára, és az ikonikus rádiósorozatra rímelő, a Székely Bertalan-teremben forgatott, Mona Dániel zenetörténész által virtuóz módon megírt kérdésekre épülő, Becze Szilvia és a főigazgató professzionális és szórakoztató műsorvezetésével működő *KiMerMa?* is, amelyet a Bartók Rádió hallgathatnak meg hétköznaponként 11:45-től, és nézhetnek meg az M5-ön délután kettőtől. Az *Összművész* című műsorban öt művész eszmecserejének lehetnek szem- és fültanúi a késő esti műsorsáv és az Echo TV nézői. Ha a főigazgatót kérdezzük, nem tudna választani kedvenc műsort magának, mert „az OperaCafé nagy dobás, nincs senkinek intézményi heti televíziós magazinja rajtunk kívül, ráadásul ott vagyunk a műsor ütőerén. A hétfői fix opera- és balettvetítések az M5-ön régi álmomat teljesítették be, a *KiMerMa?* kvízműsor pedig felvett egy elejtett régi, értékes fonalat, és gyerekek ezrei, pedagógusok százai voltak jelen már a felvételeken is, fertőzödték meg operával, és eközben művészeink is

Fotó: Nagy Attila

megragadva az alkalmat, hogy elindult az első magyar kulturális tematikájú televíziós csatorna, amelyből nem maradhatott ki a legnagyobb intézmény, az Opera sem. „2011 őszén egyetlen lépésre volt az általam vezetett Duna Televízió a DunART munkanévű tematikus adó elindításától... Amikor pedig az M5 vezetése nyitottságot mutatott saját, operai tartalmak készítésére, én csakis a lehetőséget láttam benne, tehát azonnal hozzáfogtunk. Célunk hármas – mondja Ókovács Szilveszter. – A többnyire az állampolgárok adóbefizetéseiből, tehát közpénzből működő Opera átvilágítja és dokumentálja a saját életét, tevékenységét a köz számára, múltját folyamatosan dolgozza fel a magyar kultúrhistoriába illeszkedve, és marketinges megközelítéssel is szerezzen új nézőket, megtartva a régiakat. Egyszerre három koordinátatengely felé figyelni egy tank lövésze számára sem egyszerű, minket is igénybe vesz, mégis nagyszerű lehetőség.”

A további terveket feszegetve kiderül, hogy több kolléga, köztük a főigazgató

is ideje egy részét grátisz áldozza fel a multimédiás fronton, ugyanakkor az intézmény számára ez jó befektetés. „A rólunk szóló évi 25.000 primér műsorpercen kívül az anyagok előállításának értékével azonos reklámidőt is kapunk – mondja a főigazgató –, így barterben működik minden megállapodásunk; egyébként a közmédia mellett másokat is megkínáltunk efféle ajánlattal, közülük az Echo mondott igent. Nyílt titok, hogy rég szeretnék egy harminc részes, gyönyörűen fényképezett, sok lassítással megoldott, televíziós balettkotató gyermeksortozatot, ennek címe *Hattyúk hava* lesz. Más műsort most nem tervezünk, de az elkészült anyagainkat szeretném, ha vidéki nagyvárosok televíziói is vetítenék, és nagy súllyal kívánunk megjeleneni ugyanezen tartalmak tömör, frappáns, néha poénos mutációival a jövő platformjain: az Instagramon és a Twitteren. Minden eltékoztolt perc távolabb visz attól a céltől, hogy időben megtaláljuk a következő évtizedek operába járó közönségét.”

furfangos portrélehetőséghez jutnak, ráadásul a Bartók Rádió és az M5-ön egyaránt megy műsorverzió. Az *Összművész* a feketeöves művésztörőkhöz kíván szólni, és be szeretné hozni a társművészetek elkötelezett híveit is, demonstrálni az opera művészeteket egyesítő erejét: vállaltan éjszakai, magasabb röptű műsor kíván lenni. És a legkisebb a legnagyobb elérésű: a Kossuth Rádió futó *NapiOpera* nem intézményi reklám, hanem a múlt egy-egy, naptár szerint aktuális ékkövét csillantja fel, de ugyanúgy rólunk szól – és százezrek hallgatják naponta” – mondja Ókovács Szilveszter.

Az MTVA-val való együttműködés 2016 szeptemberében kezdődött,

Fotó: Pálvi Zsófia

Fotó: Ruttner Kata

○ SÜMEGI ESZTER OPERAÉNEKES ÁDER JÁNOS KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKTŐL VETTE ÁT A KOSSUTH-DÍJAT. AZ ÁLLAMFŐ MELLETT ORBÁN VIKTOR MINISZTERELNÖK ÉS KÖVÉR LÁSZLÓ, AZ ORSZÁGGYŰLÉS ELNÖKE | MTI-fotó: Illyés Tibor

Jó hangsúlyok

○ OLÁH ZOLTÁN HARANGOZÓ GYULA-DÍJAS BALETTMŰVÉSZ, A MAGYAR NEMZETI BALETT MAGÁNTÁNCOSA, A MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM KLASSZIKUS BALETT TANSZÉKÉNEK ADJUNKTUSA ÁTVESZI A KOSSUTH-DÍJAT ÁDER JÁNOS KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKTŐL. AZ ÁLLAMFŐ MELLETT ORBÁN VIKTOR MINISZTERELNÖK ÉS KÖVÉR LÁSZLÓ, AZ ORSZÁGGYŰLÉS ELNÖKE | MTI-fotó: Koszticsák Szilárd

Egy énekes, egy balett-táncos vagy egy rendező életében a közönség tapsa és szeretete, a kritikusok és a szakma jó véleménye, valamint a saját megelégedettség-érzése mellett megfelelő iránytű lehet egy-egy díj. A március 15-i nemzeti ünnep alkalmából átadott állami kitüntetések számos, az Operában dolgozó vagy az intézményhez köthető művész munkáját emelték ki. *Filip Viktória*

○ Fotó: Emmer László

○ Fotó: Gács Tamás

○ Fotó: Emmer László

„Nem az elismerésekért gyakorolok és énekelek, de ha megjutalmaznak érte, az mindenképpen felemelő és fantasztikusan jó érzés” – nyilatkozta korábban az *Opera Magazin*nak a március 15-én Kossuth-díjban részesült *Sümeგი Eszter*, aki szerint „az operajátzás szépségét az adja, hogy olyan szituációkat élhetek meg, amiket a magánéletben nem tudnék. Minden este különleges karaktereket formálhatok meg, de pontosan tudom, hogy amikor vége az előadásnak, én én maradok.” Az Opera kétszeres Kamaraművészt legutóbb *Az álarcosbál*ban láthatta a közönség: Amelia szerepének megformálásáért a kritikusok is lelkesedtek (erről szóló cikkünket a 70-71. oldalon olvashatják – *a szerk.*).

Márciusban szintén Kossuth-díjat kapott Oláh Zoltán, a Magyar Nemzeti Balett első magántáncosa. Véleménye szerint ahhoz, hogy valaki „ideális művész” legyen „az alkati adottságokon

túl elsősorban megfelelő iskola, jókor kapott szerepek, a rendszeres munka és alázat, no meg a jó családi háttér szükséges” – mondta előzőleg *Magazinunk*nak az Opera kétszeres Étoile-ja, aki júniusban a *Hőfőherke és a 7 törpe* című táncjátékban lépett ismét színpadra.

Maradva elsősorban a tánc világánál, Solymosi Tamás, a Magyar Nemzeti Balett igazgatója Magyarország Kiváló Művésze díjban részesült a magyar művészet értékeinek gyarapítása érdekében végzett magas szintű, igényes teljesítménye elismeréseként, Frenák Pál táncművész, koreográfus és a méltán népszerű Meláth Andrea mezzoszoprán mellett. Bakó Máté és Carulla Leon Jessica balettművészek Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetésben részesültek magas színvonalú munkájukért és példamutató tevékenységükért.

Fotó: Csibi Szilvia

Fotó: Rákossy Péter

Fotó: Emmer László

A zeneszerzők és a rendezők sem maradtak ki a sorból. Varga Judit zongoraművész, zeneszerző – akinek *Sze-relem* című operáját az Operaházban mutatták be 2016 őszén – kiemelkedő zeneszerzői, zenei rendezői tevékenységéért Erkel Ferenc-díjat kapott, Aczél Andrást, a Magyar Állami Operaház já-tékmesterét, rendezőjét pedig Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetésben részesítették kimagasló színvonalú munkájáért. A Magyar Érdemrend középkeresztje polgári tagozat kitüntetéssel jutalmazták Káel Csaba rendezőt, valamint Medveczky Ádám karmestert, a Magyar Állami Operaház örökös tagját, illetve Rost Andreát is. „Élvezem az itthoni lehetőségeket, az új szerepeket, a kiteljesedés esélyét” – nyilatkozta lapunknak korábban a világhírű szoprán, akivel e gondolatok jegyében találkozhatnak decemberben a rajongók *A varázsfuvola* Paminájaként az Erkel Színházban. ○

Fotó: Emmer László

Fotó: Felvégi Andrea

PAPAGENO

magazin | blog | stream

- 1 év
- 2 fesztiválszínpad
- 31 blog
- 39 kiadvány
- 1949 cikk
- 10 000 Facebook-követő
- 35 040 óra stream

Köszönjük, várjuk Önöket a második felvonásra is!

Gördülő titkárság

SOÓS EMESE | Fotó: Nagy Attila

Az Ybl-palota korszerűsítése új kihívások elé állította az Opera művészeti osztályait, a nehézségekből azonban igyekeznek előnyt kovácsolni: az Andrassy úti játszóhely kiesését az új évadban is nagyszabású turnék egész sorával tervezik ellensúlyozni. Várhegyi András

Egy olyan, nagy presztízsű intézmény életében, mint a Magyar Állami Operaház, elengedhetetlenül fontos, hogy a társulat időről időre felkerekedjen, és a repertoáron lévő, jelentős produkcioakat távoli vidékekre is eljuttassa. A turnézás kettős célt szolgál: egyrészt általa olyan közönséget képesek elérni, akik máskülönben nem találkoznának magyarországi opera- és balettelőadatokkal, másrészt bekapcsolja az Operát a globális vérkeringésbe, és biztosítja a méltán elvárható nemzetközi figyelmet.

Az Operaház épületének tavaly megkezdett és várhatóan 2019-ben befejeződő korszerűsítése alapjaiban forgatta fel a Ház dolgozóinak hétköznapijait, de a munkálatok nemcsak a napi rutinra gyakoroltak hatást, hanem a műsorrend kialakítását is meghatározták. Az új helyzetben azonban nagyszerű, ritkán jelentkező lehetőség is rejlett: az Erkel Színházban zajló, klasszikus évaddal párhuzamosan, a felszabaduló kapacitást kihasználva nagyszabású turnésorozat megvalósítására kerülhetett sor.

Ez persze rendkívül komoly szervezést igényelt, amihez a művészeti vezetés, a művészeti titkárság és a nemzetközi osztály összehangolt munkájára volt szükség. „Az Operaház korszerűsítése

miatt a műsorrendbe került nagy mennyiségű turné megszervezéséhez a jelenlegi létszám nem volt elegendő, ezért a főigazgató-helyettesi titkárság csapatával közösen zajlik az utazásaink előkészítése” – meséli Soós Emese művészeti főtáskár.

A titkárság feladatköre rendkívül összetett. Elsődleges teendőjük a művészeti vezetés által meghatározott műsorterv kiszolgálása, amely egy hagyományos évad esetében is jelentős feladat – lévén két játszóhely programjait kell előkészíteni –, egy-egy nemzetközi turné lebonyolítása plusz teendővel jár, amelyek azonban számos tapasztalattal gazdagítják a titkárság dolgozóit. „A körutazások során folyamatosan új dolgokat tanulunk, amire eddig kevésbé volt szükségünk. Izgalmas, ahogy összeáll egy-egy nagyobb projekt, és a következő évad is számos kihívást tartogat” – teszi hozzá Soós Emese, aki „visszajáró madár” az Operában, korábban egy ideig sajtóreferens volt, művészeti főtáskárként pedig ötödik éve vezeti a művészeti titkárságot. A turnékat lebonyolító csapat gondoskodik róla, hogy minden zökkenőmentesen történjen. Leszervezik a turnét megelőző próbákat, tájékoztatják az út részleteiről a szólistákat, a zenekar tagjait, biztosítják a kiutazást, besztják a szállást, lekérlik a szükséges

infrastruktúrát, de persze az olyan helyzetekre is képesnek kell lenniük reagálni, amelyekre nem lehet előre felkészülni. „Egy koncertkörút esetében még nagyobb kihívást jelentenek a váratlan helyzetek, ezért a produkcioakat mindig elkíséri egy vagy két kollégám. A szálláson mi rendezzük el a művészeket, meg kell oldanunk a próbahelyszínre való eljutásukat, és azt, hogy ott megfelelő körülmények várják őket, például ne legyen túl hideg. Fontos, hogy a befogadó helyszínen dolgozó munkatársakkal is megtaláljuk a közös hangot, hiszen a jó együttműködésen az előadás sikere is múlhat.”

Egy-egy turné alkalmával időnként kétszázötven-háromszáz ember is utazik, ami mindenkitől nagyobb rugalmasságot kíván. Az előadók sem kivételek, pedig ők vállalják a legnagyobb kockázatot azzal, hogy este nekik kell színpadra lépni, bármi is történjen előzőleg. „Igyekszünk minél több információt megosztani a művészekkel: pontosan hol lesz a fellépés, lesz-e a helyszínen gégész, aki torokfájás esetén tud segíteni nekik, lesz-e próbalehetőségük, milyenek az akusztikai körülmények. Ehhez a fajta szemlélethez hathatós és komoly kiképzést nyújtott a *Kárpát-Haza OperaTúra*, ami mindannyiunk számára egy hosszú, és nagy megterhelést jelentő

◉ HORVÁTH JERNE, SZANKA DÓRA, ZSILAVECZ CSILLA, SOÓS EMÉSE, KALMUS BOGLÁRKA, DÁVID ANDREA ÉS NÓRA, NYILASSY ÁGNES, SZANYI DÓRA, SOMOGYI EDIT | Foto: Nagy Attila

turné volt” – mondja a főtthár a tavaly őszi, és idén februárban megrendezett sorozatról, amelynek keretében hét országban több mint harmincezer néző előtt játszott az Opera társulata. „Hihetetlenül szeretetteljes fogadtatásban volt részünk, jó tapasztalatok sorával lettünk gazdagabbak, már-már rockkoncert hangulata volt a fellépéseinknek. Szinte mindenki felajánlotta, hogy bármikor örömmel becsatlakozik ismét.” A Kárpát-Haza sikerén felbuzdulva idén további állomásokat is beiktatnak: augusztus 31. és szeptember 9. között nyolc székelyföldi városba viszik el Donizetti *Szerelmi bájtal* című vígoperáját egy különleges, színpaddá alakítható kamionon, amely segítségével bármelyik település főterén rögtönzött játszóhely alakítható ki.

Folytatódik az együttműködés a visegrádi országok között is: ősszel a társulat a *V4 Opera Turné* keretében Prágában, Pozsonyban és Varsóban lép fel. Az *Operát az Operából!* elnevezésű országjáró sorozat keretében pedig 2018 szeptembere és 2019 áprilisa között a magyarországi megyeszékhelyekre látogatnak el a művészek. „A szervezés már tavaly év végén elkezdődött, hogy a produkcióink bekerülhessenek a vidéki színházak bérletrendszerébe.”

Komoly mérföldkő a társulat kéthetes New York-i vendégzereplése, a tárgyalások két éve kezdődtek, a technikai és logisztikai előkészületek több mint egy éve tartanak. Október 30. és november 11. között a Lincoln Center

részét képező David H. Koch Theaterben hét balett- és operaest is vendég-szerepel, köztük a *Bánk bán*. „Szeretnénk a nemzeti operánkat nemzetközi szinten is a zenei vérkeringés részévé tenni. A magam részéről Erkel Ferencet a magyar bel canto komponistának tartom, nagyon szeretem az előadást és drukkolok a kollégáknak. Reméljük, hogy ez a fellépéssorozat meghozza majd a gyümölcsét.”

A *Bánk bán* 2019 januárjában a dél-koreai Teguba is eljut, de az évados turnéhelyszínek között szerepel Olaszország, Japán és Németország is. A lendület tehát megvan, már csak jó szelet kívánhatunk. ◉

KÉPMÁS

ÉRTÉKES TARTALOM
STÍLUSOS KIVITELBEN

KÉRJE AZ ÚJSÁGÁRUSTÓL!

KEPMAS.HU

Egy élet a két világ határán

○ LAZAR GYÖRGY ÉS BORSA MIKLÓS AZ OPERAHÁZ REKONSTRUKCIÓS BEJÁRÁSÁN 1984-BEN
Forrás: Operaház Archivuma

Miklós szerette a színházat. Mennyi minden rejlik ennek az alig három szóból álló, egyszerűnek tetsző mondatnak a mélyén. Sokan, akik az Operaházba jönnek dolgozni, nem tekintik másnak az intézményt, mint egyszerű munkahelynek, nem eresztenek valódi gyökereket, éppen csak megkapaszkodnak a talajában, mint a gombák a földben. Míg mások a másik végletbe esve szinte beteges módon egy életen át képtelenek elengedni ezt a különleges atmoszférájú színházat. Borsa Miklós egyik csapathoz sem tartozott. Mint oly sok minden másban, ebben is az arany középuton járt.
Karczag Márton

Miklós szerette és ismerte a színházat, egyszerre szórakoztatta a légköre és érzett érte felelősséget – de mégsem élt a rabságában, inkább valamiféle egészséges távolságtartással kezelte ezt a világot. Azok közé tartozott, akiknek jellegzetes alakja bármikor, bárhol felbukkanhatott az Operaház labirintusában, melyet kevesen ismertek úgy, mint ő – szó szerint pincétől a padlásig. A nézőtérnél jobban izgatta a színpad széle, ahol mindig történik valami. Évekig, évtizedekig állt az úgynevezett takarásban (különösen baletteknél) a százszor-látott produkciót figyelve vagy csak lazán beszélgetve, miközben fél szeme mindig a színpadon pihent. „A »pályára« szinte sosem tettem a lábamat, nem is vágytam rá, de látni a közelség miatt talán jobban, sokszor mást (is) láttam, mint a nézők, a több ezer itthoni előadáson és a közel százharminc külföldi vendéjáték alkalmából” – írta egyik könyvében.

A 26 éves frissdiplomás Borsa Miklós 1964-ben került az Operához, mint színházi mérnök, három évvel később már műszaki vezető, 1982-től 2006-os nyugdíjazásig, majd azon túl főmérnökként is tevékenykedett. Kevés felelősségteljesebb munkakör volt ezekben az évtizedekben, mint amit ő ellátott, több száz ember tartozott

alá, a teljes műszak munkájáért felelt. Mindemellett maradt ideje, hogy két produkció, a *Titus kegyelme* és a *Zorba* című Keveházi-balett díszleteit megtervezze, publicisztikái sorra jelentek meg a *Színháztudományi Szemle* című szaklapban. Mindig vonzotta az írás, kedves színházáról három könyvet is megjelentetett: *Az ismeretlen Operaház* (1984 – Tolnay Pállal), *Egyharmad Opera* (2008 – szubjektív visszaemlékezések), s végül 50. jubileumára átdolgozta-kiegészítette a centenáriumi kiadványt, amely 2014-ben *A dalszínházról az Operaházig* címmel látott napvilágot.

Az Opera felelősségteljes főmérnöke 1994-ben *Három transzcendens etűd* néven könnyed kézzel írt

○ BORSA MIKLÓS 70. SZÜLETTÉSNAPI KÖSZÖNTÉSE
Fotó: Éder Vera

novelláskötettel állt elő, bizonyítván, mennyire foglalkoztatja a racionalitáson túli világ is. Ekkor már régóta foglalkozott az asztrológiával is, és a számára kedves embereknek örömmel készített horoszkópot is. Mindemellett évtizedeken keresztül élt példás házasságot Sebestény Katalinnal, a színház izgalmas balerinájával majd balettmesterével. Amikor Borsa Miklóst véletlenül nem találták az Operaházban, tudták, hogy jó eséllyel az uszodában kell keresni, ugyanis lételeme volt a sport, ameddig tehetett, öttusázott, sőt egy időben a Magyar Öttusáért Alapítvány elnökeként is tevékenykedett.

Borsa Miklós életének főműve kétségkívül az Operaház 1980 és 1984 közötti rekonstrukciója volt. A mostani korszerűsítésben – mely számos tekintetben újragondolása a 30 évvel korábbinak – már nem vehetett részt. Az azonban megadatott számára, hogy búcsúztatójára kivételesen megnyissák a bezárt Andrassy úti Ybl-palotát, s a rokonok, barátok és kollégák az előcsarnokban vehettek végső búcsút az egykori műszaki igazgatótól. S a tavaszi reggelen még a dalszínházat bontó légalapácsok is elhallgattak egy órára Borsa Miklós tiszteletére. ○

○ EDITA GRUBEROVA ÉS PETER VALENTOVIC VARSÓBAN
Fotó: Hrotkó Bálint - MÚPA

A középkorig nyúlik vissza a csehek, lengyelek és magyarok összefogása, amelyet a Visegrád várában tartott királytalálkozón fűztek szorosabbra, 1335-ben. Később a Csehszlovák Szövetségi Köztársaság kettéválásával immár Visegrádi Négyekről beszélhetünk. A magyar elnökség alkalmából decemberben a Müpában gálakoncert, majd áprilisban Pozsonyt, Varsót és Prágát érintő turné erősítette zenei oldalról az együttműködést. A négy nemzet zeneszerzőinek műveiből álló gálakoncerteken Edita Gruberova, Schöck Atala, Vörös Szilvia és Krzysztof Bączyk lépett fel, az Opera Zenekarát Peter Valentovič és Kovács János vezényelte – a közönség legnagyobb meglepedésére.

○ KRZYSZTOF BĄCZYK ÉS PETER VALENTOVIC VARSÓBAN
Fotó: Hrotkó Bálint - MÚPA

○ PAVEL CERNOCH, VÖRÖS SZILVIA ÉS PETER VALENTOVIC PRÁGÁBAN
Fotó: Hrotkó Bálint - MÚPA

Visszatekintő

Együtt jobb

○ SCHÖCK ATALA POZSONYBAN | Fotó: Hrotkó Bálint - MÚPA

○ A PRÁGAI VIGADÓ SMETANA TERME
Fotó: Hrotkó Bálint - MÚPA

○ KRZYSZTOF BĄCZYK, EDITA GRUBEROVA, SCHÖCK ATALA ÉS PAVEL CERNOCH POZSONYBAN | Fotó: Hrotkó Bálint - MÚPA

○ EDITA GRUBEROVA ÉS KOVÁCS JÁNOS POZSONYBAN
Fotó: Hrotkó Bálint - MÚPA

○ KRZYSZTOF BĄCZYK, PAVEL CERNOCH, VÖRÖS SZILVIA, EDITA GRUBEROVA ÉS PETER VALENTOVIC PRÁGÁBAN | Fotó: Hrotkó Bálint - MÚPA

Kalandos utazás

Hosszú út vezet a mexikóvárosi gyerekkartól a New York-i Metropolitan színpadáig, és még nehezebb nemcsak elérni, de meg is tartani az elért nívót. Ramón Vargasnak mindez sikerült, hiszen pályája több mint harminc éve töretlen. A világhírű tenor márciusban dalestet adott, amelynek végén egy mexikói dal erejéig szülőföldje hangulatát is elhozta az Erkel Színházba.

„A személyes közlés és az egzotikum szerencsés párosítása jószerint izgalmasnak mutatta a póztalan kiállású, 57 esztendőös lírai tenort, akinek gondosan karbantartott hangja (...) még minden fekvésben üzembiztosan szólal meg. Vargas a második részben azután minden különösebb nehézség nélkül kihelyezett néhány kényesen magas hangot is, hogy ezzel is szavatolja a program sikerét. (...) Az ilyenkor kötelező (...) ráadások közül a

második, és egyben utolsó szám végre egy népszerű operaária volt: Lenszkij áriája az *Anyegin* 2. felvonásából. Az emblemikus Vargas-alakítások egyikét megidéző produkció pedig búcsúzóul felmutatta a majdnem nagy énekes legvonzóbb operaszínpadi adottságait: a személyes hitelű és panaszos felhangú lírát, a pasztelles visszafogottságot és a mindmáig példás énektechnikát.”
(László Ferenc, *Magyar Narancs*)

Fotó: Rdkossy Péter

CHARLES SPENCER ÉS RAMÓN VARGAS | Fotó: Rdkossy Péter

CHARLES SPENCER ÉS RAMÓN VARGAS | Fotó: Rdkossy Péter

„Van benne valami pavarottis – mondtam az egyik kollégának a szünetben. És tényleg: a hangképzés, a levegővételek, a tartás rá emlékeztet. (...) Vargas tele van szenvedéllyel és életszeretettel. Talán még nem is láttam olyan énekest, akinek ennyire kifejező lenne a mimikája: a felidézett fájdalom és öröm teljesen átformálta az arcvonásait. (...) A március 19-i dalesten (...) csupa újlatin fogás várt ránk: olasz humanizmus, kubai tánc, verista hév. Kezdjük ezúttal a hangverseny második felével. Itt az olasz verizmus nagyjaitól énekel Vargas: Leoncavallótól, Mascagnitól, Cileától, Respighitől... Jól állt neki az olasz századforduló, a közvetlenség, a szenvedélyesség. (...)

A dalestek kapcsán sokszor leírják, hogy a zongorista nem is kísért, hanem teljesen egyenrangú partnernek tűnt, olyan jó volt. Ez egy örök életű kritikus közhely. Most viszont csak kísért – és ez így volt jó. A zongorista, Charles Spencer egészen más stílust követett, mint az énekes. Fátýolosabban, romantikusabban – ha tetszik –, németesebben játszott. Néha szinte chopines és schumannos színeket csalt elő hangszeréből, főleg a Liszt-dalokban. (...) Felvidított a változatosság: kubai nő és havas orosz táj, gyötrő vágyakozás és kirobbanó öröm. Kell ennél több?”
(Merényi Péter, *Revizoronline.com*)

Hindemith bűvöletében

Egy burleszk, egy nyitányparódia, egy, a lemondás-önátadás és egy, az élet-halál problematikáját körüljáró opera tette ki az ideit, tizennyolc éven felülieknek szánt **GermanLateNight** programját.

A Wagner utáni német zeneszerzés egyik legnagyobb alakja, Paul Hindemith négy egyfelvonásosa (*Oda-vissza*, *A bolygó hollandi nyitánya*, *Sancta Susanna*, *A hosszú karácsonyi ebéd*) a Kiscelli Múzeum templom terében elevenedett meg két ifjú tehetség, Varga Bence és Nagy Péter István rendezésében, akik a Színház- és Filmművészeti Egyetem zenés színházi rendező szakos hallgatói.

○ SANCTA SUSANNA - SÁFÁR ORSOLYA | Fotó: Nagy Attila

○ A HOSSZÚ KARÁCSONYI EBÉD | Fotó: Nagy Attila

○ ODA-VISSZA | Fotó: Nagy Attila

„A háromnegyed részt a kiscelli romtemplom terében zajló premier leghatásosabb produkciójának az estét indító utolsó, 1961-es Hindemith-darab, *A hosszú karácsonyi ebéd* bizonyult. (...) Nagy Péter István rendező tehetséges játszótársa Hindemithnek: az énekesekre kirott párhuzamos mozgássorai nyugtalanítóan erős színpadi élményt teremtettek, s az obligát fiatalos kíméletlenség mellett van érzéke a sosem könnyes részvét kifejezésére is. Közös sorsunk már-már életbe vágó megidézése után, melynek érzékeltetésében a szerepeiben lubickoló Meláth Andreának

és növendékeinek, valamint az este operáit üdvös biztonsággal levezénylő Dénes Istvánnak is nagy érdeme volt, Hindemith Wagner-viszolygásával is megismerkedhettünk. (...) Az estét beszélő egyfelvonásos, az 1922-es *Sancta Susanna* főszereplői – Sáfár Orsolya és az újra színre lépő Meláth Andrea –, akik vokálisan is uralták az érzékiség és a vallás túlfűtött témáját körülkerengő apácadrámát. Varga Bence itt is meghökkentően rutinos rendezőnek mutatkozott: a nagy, látványos gesztusok, a dekoratívan lebegtetett apácaruhák és a magasból aláhulló virágszirmok és

drapériák remekül szolgálták Hindemith operáját. És egyúttal az Operát is, amely most pár régi-új mű mellett két ígéretes fiatal rendezőre is rátalált.”

(László Ferenc, *Magyar Narancs*)

○ A HOSSZÚ KARÁCSONYI EBÉD
Fotó: Nagy Attila

○ Fotó: Nagy Attila

○ SANCTA SUSANNA - SÁFÁR ORSOLYA | Fotó: Nagy Attila

„Egy nagyon jó csapatmunka eredményét láttam a színpadon (rendező: Nagy Péter István e.h., dramaturg: Sándor Júlia e.h., látványtervező: Jeli Sára Luca e.h.), amelyhez kitűnő zenei alapot nyújtott a Dénes István által dirigált Opera Zenekar precíz, szofisztikált játéka. (...) Clementia szerepében ismét Meláth Andrea lépett színpadra, aki szuggesztív, szenvedélyes, drámai erejű alakítást nyújtott. A Susannát megformáló Sáfár Orsolya pedig egyenesen bámulatos volt. (...) Dénes István és a zenekar teljesítményéről már *A hosszú karácsonyi ebéd* kapcsán is elismerően szóltam. Hasonlóan nívós, koncentrált, precíz produkció és stílusismeret jellemezte őket az est további részében is, legyen szó kamarazenekari vagy nagyzenekari hangzásról.”

(Csák Balázs, *Operaportál.hu*)

Álarc nélkül

○ FODOR BERNADETT, FEKETE ATTILA | Fotó: Csibi Szilvia

Tizenhárom év után ismét meglevenedett Az álarcosbál története a budapesti operaszínpadon. A várakozást jól jelzi, hogy az Erkel Színházba meghirdetett előadásokra a jegyek pillanatok alatt elkelték.

„Itt ezek az olasz képzőművészeti nevek, Michelangelo Mazza és Tiziano Santi. Az előbbi Az álarcosbál karmestere, és nem nagyon lehet a szemére vetni semmit, lemegy az előadás épen és egészségesen. (...) Sümegi Eszter éneklí az áriát, és azon veszem észre magam, hogy alig figyelek rá, nem mintha nem énekelne rendületlenül és szépen, de annyira elegánsan lírai a csellóhang, ami a mélyből jön. Az, persze, lehet egy másik kérdés, hogy miért

○ RÁLIK SZILVIA | Fotó: Rákossy Péter

is volna a karmester érdeme, ha valaki szépen csellózik, de annyit lehet hallani, hogy zenei szempontból az előadás nincs rossz kézben. Különösen úgy nem, hogy mégis Alexandru Agache éneklí Renatót, aki minimálisan is nemzetközi szintű hanganyag, és azért mondom, hogy minimálisan, mert ilyen dörgő baritont jelenleg a Metropolitan sem tudna csak úgy lekasztani a készletből.”
(Fáy Miklós, Élet és Irodalom)

○ MOLNÁR LEVENTE, MYKHAILO MALAFII | Fotó: Rákossy Péter

„Az ukrán Mykhailo Malafii némi elfogódottsággal, de igen igényes hangadással mutatkozott be a szerepben. (...) Az énekes dicséretesen bírta a szólamot. (...) A második felvonás nagy felismerése, a megcsalás érzése előhozza Alexandru Agachéból a dúvadat és onnantól az előadás első számú személyiségévé válik. Az »Eri tu« az előadás legizgalmasabb pontjává vált. (...) Wiedemann Bernadett a második szereposztás legfeltűnőbb sikerét aratta. Jó beosztással egészen háttorzongató pillanatokat teremtett. Oscar szerepében Szemere Zita is szép sikert könyvelhetett el. Játékban mutatós, hangban kellően virtuóz. (...) Meglepően egységesen sikerült az összeesküvők szólamait kiosztani. Cser Krisztián és Cserhalmi Ferenc, valamint Gábor Géza és Körösi András egyaránt hatásosan oldották meg feladatukat.”
(Zéta, Café Momus.hu)

„Fekete Attila Gustavója – nemcsak énekesi kvalitásai, de előadói karakteréből adódóan is – kiválóan illik a király ambivalens, egyszerre esendő és rátarti figurájához. Amelia szerepében a csupán hangjával közönséget lenyűgöző Sümegi Eszter énekel.”
(Markos Mária, Szabad Föld)

○ RÁLIK SZILVIA, MOLNÁR LEVENTE | Fotó: Rákossy Péter

○ FEKETE ATTILA, SÜMEGI ESZTER | Fotó: Csibi Szilvia

„Fabio Ceresa az előadás túlnyomó részében a nézői elvárásokkal összebékíthető színpadi produkciót kínált. Dalszínházian mutatós jelmezeket (jelmeztervező: Giuseppe Palella) s többnyire hagyományosnak vélhető és hatásosnak bizonyuló díszleteket (díszlettervező: Tiziano Santi) láthattunk.”
(László Ferenc, Magyar Narancs)

Furber

○ WIEDEMANN BERNADETT | Fotó: Nagy Attila

„A 21-i előadás minden szempontból elsőrangú volt, és hatalmas sikert aratott. Beváltotta a reményeket a parádés szereposztás is. A friss Kossuth-díjas Sümegi Eszter tündökölt Amelia szerepében kellően mély és drámai alakítással, magával ragadóan, párja, a királyt éneklő Fekete Attila is a legjobb formáját hozta érces tenorjával. Második felvonásbeli szerelmi kettősük valóban az este legszebb pillanatait jelentette. Renatót nem kisebb sztár, mint Alexandru Agache alakította: lenyűgözően, kellő temperamentummal, átütő erővel. Jó ötlet, hogy a rendező művészként, udvari festőként ábrázolta. Említsük meg az Oscart, a király apródját éneklő és játszó Szemere Zitát is, aki szép és finoman érzékeny hangjával üde színfoltja volt a produkciónak. A zenekar is remekelt az olasz Michelangelo Mazza karmesterrel az élen, akinek érezhetően a vérében van ez a muzsika.”
(Devich Márton, Magyar Idők)

Zongoraszóló

○ Fotó: Nagy Atilia

Nehéz volt bejutni Az álarcosbál előadásaira, nagy volt az érdeklődés. A második szereposztás premierjét még az egyébként Londonban élő, de épp Budapesten tartózkodó világhírű zongoraművész, Frankl Péter is megtekintette nagy sikerű kamarakonzertje és mesterkurzusa között. Filip Viktória

Úgy tudom, az opera, mint műfaj, gyerekkora óta nagy szenvedélye...

...Az álarcosbál pedig szívügyem, sok emlékem fűződik hozzá. Az egyik ilyen, amikor Simándy József épp hangszálproblémákkal küszködött, és egy operáció után Gustavóként tért vissza az Operaház színpadára. A nézőtérben lélegzetvisszafojtva hallgattuk, hogyan sikerül megformálnia ezt a szerepet. Amikor megjelent a színen, tapsvihartört ki, és a kezdeti apró bizonytalanságok ellenére végül nagyon jól sikerült az előadása.

A mostani elnyerte tetszését?

Az első szereposztásban éneklő Alexandru Agachét többször hallottam már a londoni Covent Gardenben, ahol többek között Solti György dirigálásával a *Simon Boccanegrát* énekelte. Szerettem volna hallani Fekete Attilát is, de nagyon örülök, hogy végül Molnár Leventéhez volt szerencsém, mert kitűnő énekes. Az ukrán tenor, Mykhailo Malafii is nagyon jó, Rálik Szilvia igen karakteres művész, és a karmester, Michelangelo Mazza is hozzájárult a sikeres produkcióhoz.

Mindig ellátogat az Operába, ha itthon koncertezik?

Ha tehetem, természetesen! Tavaly decemberben láttam a *Jancsi és Juliskát*, és a Kovács János dirigálta zenekar igen jó formában játszott. 2014-ben Gluck *Íphigeneia Taurisban* című operáját néztem meg barátom, Vashegyi György vezényletével és Alföldi Róbert rendezésében. Nagyon érdekes, kiváló előadás volt. Idén novemberben ismét

jövök, a *Műsorkalendáriumot* átböngészve jó pár érdekességet találtam. A Puccini-évadban az olasz komponista ritkán játszott operái, például az *Edgar*, szintén felkeltették a figyelmemet.

Biztosan olvasott az Opera október-novemberi New York-i vendégszerepléséről is. Bár már harminc év után visszavonult a Yale katedrájáról, el tud látogatni pár előadásra a Koch Színházba?

Sajnos nem, bár szívesen megnézném a *Sába királynőjét*, amit még sosem láttam.

A növendékeit gyakran kapacitálja, hogy nézzenek meg egy-egy operaelőadást?

Évtizedek óta ezt prédikálom, mert nem lehet valakiből jó muzsikussá pláne zongorista –, csak ha tájékozott a zenei műfajokban. Ahhoz, hogy megfelelően el tudjon játszani valaki egy Mozart-zongoraversenyt, ismernie kell a szimfóniáit, az operáit, más hangszerekre írt darabjait. Nem elég csak egy konkrét művel foglalkozni, a stílust és a hangzást is meg kell találni. Más egy forte Mozartnál, Haydnnál vagy Beethovennél. Frazéálni, karakterizálni is kell tudni, ehhez pedig nagy segítséget jelentenek az operák, amelyek a legtermészetesebb hangszere, az emberi hangra épülnek.

Amikor operát néz, mire figyel leginkább: a zenei megvalósításra, a rendezésre vagy az énekesi teljesítményre?

Minderre egyszerre. De azt kell mondjam, manapság a rendezők

kerültek a fókuszba – még a kritikusok is főként velük foglalkoznak – a zeneszerző partitúrája helyett, és ez nem szerencsés, de remélem, a hangsúlyok idővel visszaállnak majd. Gyerekkorom óta rendszeresen járok operába. 1953 és 1956 között Tóth Aladár sokszor meghívott igazgatói páholyába, egy héten néha ötször is ott voltam. Így ismertem meg az operairodalmat. Az angol fővárosban Solti György, Colin Davis, Bernard Haitink invitáltak számotalszora a Covent Gardenba. Plácido Domingót egy *Bohémélet* főpróbáján hallottam először, és azóta is csodálójává vagyok. Minden szerepében láttam. Az egyik legnagyobb élményem vele a Carlos Kleiber-vezényelte *Otello*ban volt, amit kétszer is megnéztem. A Metropolitan Operában hallottam Kleiberrel egy *Rózsalovagot*, ami szintén egyedülálló élmény volt. Többekkel beszéltem, akik részt vettek a produkcióban, imádtak vele dolgozni és azt mondták, olyan volt az egész, mintha kamarazenéltek volna. Mindig az énekesekkel együtt lélegzett, és a zenekar egy pillanatig sem fedte őket.

Ilyen nagy rálátással hova helyezné el a mai Magyar Állami Operaházat az operaszínpadok nemzetközi térképén?

Ezt nem tudom megítélni, mert ahhoz még több előadást kellene látnom Pesten, de elmondhatom, akárhánszor jövök, mindig nagyszerű énekesekkel, karmesterekkel találkozom, és a zenekart is kiválóan tartom. ○

Az interjú teljes terjedelmében a Mimi.blog.hu oldalon olvasható.

ERKEL

SZÍNHÁZ
THEATRE

Best of Ring

NÉPSZERŰ RÉSZLETEK WAGNER
„A NIBELUNG GYŰRŰJE” CÍMŰ TETRALÓGIÁJÁBÓL

Karmester ▶ **Kocsár Balázs**

Közreműködik ▶ **Rálik Szilvia, Kovács házi István, valamint a Magyar Állami Operaház Zenekara**

Előadások ▶ **2018. június 11., Erkel Színház**

▶ **2018. június 13., Kodály Központ, Pécs**

OPERA
MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA

Kodály
KÖZPONT / CENTRE

www.opera.hu | www.facebook.com/Operahaz

ERKEL

SZÍNHÁZ
THEATRE

2017 18

június
július
augusztus

OPERA
MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA

ERKEL

2018. június 1., 2., 3., 7., 8., 9., 10. **Hóféherke és a 7 törpe** | *iff. Harangozó Gyula / Kocsák Tibor*

2018. június 4. **Kékszakállúroo – Prológ; A kékszakállú herceg vára**
(R: Nagy Viktor) | *Madarász Iván; Bartók Béla*

2018. június 5. **Kékszakállúroo – Barbie Blue; A kékszakállú herceg vára**
(R: Szinetár Miklós) | *Vajda Gergely; Bartók Béla*

2018. június 11. **Best of Ring**

2018. június 12. **Csillagszeműek25 – Jubileumi gálaest**

2018. június 14. **Pas de Quatre '18**

2018. június 15. **IV. Nagy Iván Nemzetközi Balettgála**

2018. június 16. **Kádár (leg)utolsó beszéde** | *Novák Tamás*

2018. június 16. **Bánk bán – koncertszerű előadás** | *Erkel Ferenc*

2018. június 17. **Csillagóra évadzáró gálaest**

2018. június 19., 20., 21., 22., 23., 24., 26., 27., 28., 29., 30., július 3., 4., 5., 6., 7., 8., 10., 11., 12., 13., 14. **Billy Elliot – a Musical** | *Sir Elton John / Lee Hall*

PÉCS – KODÁLY KÖZPONT

2018. június 13. **Best of Ring**

BRNO – NEMZETI SZÍNHÁZ

2018. június 16. **Balett Brnóban (Trois Gnossiennes; 5 tangó; Black Cake)**
Hans van Manen / Erik Satie; Hans van Manen / Astor Piazzola; Hans van Manen

GYŐRI TÁNCFESTIVÁL

2018. június 20. **A vágy villamosa**
Venekei Marianna / Tennessee Williams / Dés László

MARGITSZIGETI SZABADTÉRI SZÍNPAD

2018. június 22., 24. **Salome** | *Richard Strauss*

2018. július 15. **Erwin Schrott áriaestje**

2018. augusztus 3., 5. **Rigoletto** | *Giuseppe Verdi*

VESZPRÉM – HISTÓRIA KERT

2018. július 13. **Cura és Vargas, Rost és Miklósa Veszprémben**

BALATONFÜRED – GYÓGY TÉR

2018. július 19. **OperaFüred – Énekkari gála**

2018. július 20. **OperaFüred – Zenekari operagála**

2018. július 21. **OperaFüred – Anna-bál**

2018. július 22. **Opera Füred – Operamozsi: A Rajna kincse**

SAAREMAA, ÉSZTORSZÁG – KURESSAARE KASTÉLY

2018. július 25. **Figaro házassága** | *Wolfgang Amadeus Mozart*

2018. július 26. **Traviata** | *Giuseppe Verdi*

2018. július 27. **A cigánybáró** | *iff. Johann Strauss*

2018. július 28. **Gálaest**

SÁROSPATAK – RÁKÓCZI-VÁR UDVARA

2018. augusztus 19. **Zempléni fesztiválzárás**

GÖRDÜLŐ OPERA – SZATMÁRNÉMETHI

2018. augusztus 22. **Figaro 2.0** | *Wolfgang Amadeus Mozart*

GÖRDÜLŐ OPERA I. – SEPSISZENTGYÖRGY

2018. augusztus 31. **Szerelmi bájital** | *Gaetano Donizetti*

ERKEL

SZÍNHÁZ
THEATRE

A Magyar Állami Operaház
a Freelusion közreműködésével bemutatja

Carl Orff

Carmina Burana

Szenikus kantáta újragondolva, eredeti nyelven, magyar és angol felirattal

Koncepció ▶ Zászkaliczky Ágnes, Könnnyű Attila, Bogányi Tibor

Művészeti vezető ▶ Zászkaliczky Ágnes, Bogányi Tibor

Karmester, rendező ▶ Bogányi Tibor

3D vizuális látványvetítés ▶ Freelusion

Koreográfus, vizuális látványtervező ▶ Papp Tímea

Vezető grafikus ▶ Herczeg Ádám

Jelmeztervező ▶ Szelei Mónika

Megbízott karigazgató ▶ Csiki Gábor

Bemutató ▶ 2018. szeptember 22., Erkel Színház

További előadások ▶ 2018. szeptember 23., október 3., 4., 5., 6., 7.

A produkció a Schott Music GmbH & Co. engedélyével jött létre.

OPERA

MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA

www.opera.hu | www.facebook.com/Operahaz

Az Operaház felújítás miatt 2019-ig zárva tart. Előadásainkat az Erkel Színházban tekinthetik meg.

IRÁNY A
JEGGYEL
AZ ERKEL
SZÍNHÁZ

Budapest, II. János Pál pápa tér 30.